

Št. 110

**JULIJ
2015**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

Številka prodajalca:

KRALJI ULICE

Življenje je lep šport

Odgovorna in izvršna urednica:

Mirjam Gostinčar

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Luna Jurančič Šribar, Jean Nikolić

Sodelavci uredništva:

Tomaž Golob, Gregor B. Hann, Jakob Harisch, Jurij Kunaver,

Barbara Jozelj, Žiga Novak, Senko Juričič, Nina Stepanovič

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Janne Karlsson, Nik Knez - posthumno, Janez Kompare, Laura Ličer,

Damjan Majkić, Lea Artist Mihalič, Severa, Tjaša Žurga Žabkar

Oblikovanje naslovke:

Lara Arh - Lara Croft

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR,
v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

030 323 306

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavarovanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana – Ministrstvo za zdravje

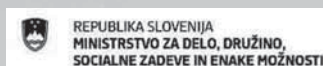
Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – FIHO

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

ŽIVLJENJE JE LEP ŠPORT

foto: osebni arhiv

Tokratna posebna številka se med drugim nanaša tudi na večno vprašanje smisla življenja. Kdo smo, kaj je naš namen? Kaj je smisel življenja? Podati zadovoljiv, preprost odgovor je težko. Pisana paleta smislov je precejšnja, eksistencialna praznina bistva našega obstoja pa je močno odvisna od naših vrednot. Se še spomnite vseh nasvetov in življenjskih modrosti, ki so nam jih poskušali vcepiti naši stari starši, mame, očetje ...? Če bi k srcu vzeli le polovico njih, bi se uspeli izogniti marsikateri neprijetnosti, celo kakšnemu neuspehu. Z mladostno ignoranco smo se vneto zavezali k lastni izkušnji »kako zadeve zaježati«. Občutek krivde in obžalovanje napak nam zagotovo nista pomagala narediti koraka naprej k uspehu. Uspeh se gradi z majhnimi koraki in potrebuje veliko časa, preden se pokaže. Dotlej pa se lahko karseda potrudimo že s tem, kar nam je na razpolago. Dosežemo lahko skorajda vse, k čemur se zavezemo, tudi stvari, ki se nam sprva zdijo nemogoče. Življenje je lep šport, to drži kot pribito. Kako lep, pa je odvisno od uporabljane taktike in pravil igre. Prvo pravilo se glasi: ljudje smo socialna bitja. Res je, vendar se vse bolj prepuščamo nenaravnemu in nezdravemu individualizmu, ki ne išče zavezništva, temveč jih izkorišča. Brez slabe vesti lahko odložite časopis, če se z mano ne strinjate, če ste navdušeni nad svojim življenjem, če je vaša kariera na vrhuncu ... Nočem krasti vašega dragocenega časa. Brez skrbi, vsi smo ponosni na vas in nihče vam ne bo ničesar očitil. O tem, da družbi danes ni mar za ljudi, govori dejstvo, da se v modernem svetu ljudje obračamo vse bolj navzven in vse manj navznoter. Naših pet osnovnih čutov, ki so sicer obrnjeni navzven, omejujemo na fizično raven. Čutila, ki so zmožna čutiti prav, večinoma čutijo le *fajn*. Osredotočajo se na stvari, ki za naš obstoj in našo srečo niso bistvenega pomena. Srečo v duhu nadomeščamo s srečo v materialnem svetu. Ljubezen uokvirjamo v namizne okvirje in nanjo gledamo predvsem dualno. Poglejmo primer. Koliko nas ob pogledu na prodajalca Kraljev ulice svoje čute obrne navznoter? Koliko izmed nas v drugih vidi dlje od njihovega zunanjega izgleda? Z očmi naj bi gledali človeku v dušo, toda kaj takega nam večinoma ne pade na pamet. Torej, koliko je vreden dober vid, če smo slepi v srcu? Recimo, da se pogovarjamo s prijateljem. Ga med poslušanjem tudi slišimo? Na vsakem koraku poudarjamo blišč zunanjega sveta. Notranji, čustveni svet postaja odvečen, mnogi ga dojemajo le kot oviro pri svojem delu. Glede na to, koliko vlagamo navzven, dobimo nazaj bore malo. Za kratek čas smo zadovolj(e)ni, vendar to stanje kaj hitro zbledi. To, kako nas dojemajo drugi, nas tudi ne zmore napojiti na daljši rok. Vloženo navznoter pa se nam na čustveni in ekonomski ravni vrača z visokimi obrestmi. Samozavest, ki bi primarno vsekakor morala izhajati iz nas samih, iščemo na napačnih krajih. Menim torej, da univerzalnega odgovora na vprašanje o smislu življenja ni. Smisel življenja mora vzkliti znotraj nas samih in je neprecenljivega pomena. Ohranja nas žive, predamo se mu in vztrajamo do konca.

Jean Nikolić

Kazalo:

- 2 **UVODNIK**
- 4 **NEKOČ PRED ČASOM ...**
- 5 **POBOŽAJ ME**
- 6 **SMRT DELA ŽIVLJENJE LEP ŠPORT**
- 7 **ŽIVLJENJE JE (NI) LEPO**
- 8 **PRIMERNO ZA UŽIVANJE**
- 9 **AGROFITNES**
- 11 **HVALA ZA GOBE**
- 12 **VAŽNO JE TEKMOVATI, NE ZMAGATI**
- 13 **ŽIVLJENJE JE LEP ŠPORT**
- 14 **MUKE STARSTVA**
- 18 **MOJ ŠPORTNI MOZAIK**
- 19 **NIZKOKALORIČNO MASLO**
- 21 **KRALJICI IN KRALJA**
- 22 **FRANJO FRANČIČ - SVOBODA**
- 24 **OBLASTI GROMA**
- 25 **KUHA ULICA**
- 26 **KAKO JE, ČE VIDIŠ RUMENO**
- 28 **ENA TISTIH**
- 30 **RAZVEDRILO**

VEČERNA PESEM

TUKAJ SEM ZVEZALA PRSTE
IN SE PRETVARJALA, DA SEM MINEŠTRA.

PUJS JE STOPIL VAME,
JAZ SEM ZAKRIČALA,
OČE JE PLOSKNIL S TISTIMI SVINJSKIMI OČESI,
SAJ JE POZABIL, DA ME JE USTVARJALA TUDI MAMA.

TAKO SEM ZGRABILA ROGE
IN SE PODALA NA TRETJO POT.

VI ŽE VESTE,
KJE SE DAN SPOZNA.

MOJE PRETVARJANJE BODO ŠE VLAGALI.
GARANT!

KARMISS

03
KRALJI
ULICE

Lea Artist Mihalič

NEKOČ PRED ČASOM ...

04
KRALJI
ULICE

Nekoč pred časom ... sploh ni bilo časa. Niti ni bilo koga, ki bi ga lahko mislil. Bil je samo trenutek. A tudi trenutka ni bilo, ker ni bilo nikogar, ki bi se lahko spomnil prejšnjega, da bi lahko naslednjega prepoznal in ga oddvojil od prejšnjega. Bila je samo slika. A tudi slike ni bilo, ker ni bilo nikogar, ki bi jo ohranil v spominu, da bi lahko tu napisal, da je bila. Bila je samo misel. Ta se je vrtela v krogu ... torej sem padel na glavo ... torej imam poškodbo možganov ... zato je v glavi samo črna luknja ... kako pa naj vem, kdo sploh sem ... gotovo me bodo vprašali, kako mi je ime in katerega leta smo ... moram vprašati koga, katerega leta smo ... ampak kako sploh lahko kdor koli ve, katerega leta smo ... morda 1989? ... ampak 2014 je že bilo ... je torej zdaj 2015 ... ali pa 2016 ... kako naj to vem? Tedaj mi zacinglja SMS »VSE NAJBOLJSE ZA TVOJ XY ROJSTNI DAN. KAJ PA ZDAJ? NIČ, A NE ... LAGANO SPORTSKI NAPREJ ...«

Ležim na postelji s čudno debelo blazino pod glavo, oblečen sem v tisto belo frotirasto pižamo, ki je spredaj zaprta, zadaj pa je sploh ni, in nekaj mi teče v roko po cevki, ki je zapičena v žilo. Po glavi mi letijo slike istrskih skal in makije, ležečega kolesa in nepremičnega telesa v grmovju. Torej sem padel s kolesom? Je bil z menoj na kolesu tudi mali Vid? Se mu je kaj zgodilo? Je našel domov? Kje je to sploh bilo? Kdo me je našel ... in sploh, kje sem zdaj? In katerega leta smo?

V glavi se mi lovijo misli, pa se nikoli ne ujamejo. Vsaka naslednja se začne kar nekje v praznini. Ne pa tam, kamor je pripeljala prejšnja. Nobene urejenosti ni. Vidim, da se moram organizirati. Pogledam svoj notranji svet, ki je tedaj sploh edini možni svet, in vidim veselje drobnih migotajočih pikic ... vsaka je ena oseba ali en odnos ali eno doživetje ... in vse samo migota, brez vsake urejenosti. Odločim se, da se moram na nekaj skoncentrirati, na neko os, okoli katere bom spet začel organizirati svoj svet oz. ga bom rekonstruiral, obnovil. Vidim tri posebno svetleče točke in prepoznam, da se nanašajo na

neko določeno osebo, s katero sem v treh različnih časih doživel nekaj močnega. A ne spomnim se njenega imena in vsi detajli dogajanja z njo mi manjkajo, tudi časovno zaporedje dogodkov in kontekst. Ne razberem dobro, kaj sva v resnici doživela, v kakšnih okoliščinah in v kakšnem zaporedju. Razen da je bilo meni ob njej zelo lepo. Ta spominski priklic, čeprav tako skromen in nepopoln, mi da občutek, da obstajam kot neka stalnost v času in prostoru.

Potem prinesejo večerjo. Riž z golažem. Zelo sem lačen in žejen in použijem vse, kar mi dajo. Kasneje izvem, da so me v bolnico pripeljali že po kosilu, tako da sem bil od jutra do večera brez pijače in jedače. S tisto večerjo mi spet začeta teči čas in osebna zgodovina. A časovne luknje, dolge približno 12 ur, mi nič več ne napolni in moje življenje je tam pretrgano, nenavezano na preteklost. Zato se mi tudi za nazaj potrgajo neke navezave in spomini, saj jim manjka del časovnega konteksta, zato nisem več povsem prepričan, kaj se je dogajalo tudi nekaj dni pred nezgodo.

Ja, vozil sem se s kolesom, brez čelade in s svojim še ne triletnim vnukom, in potem zaradi neznanega razloga padel na glavo, bil nezavesten in utrpel pretres možganov. Vidu ni bilo nič, držal se je zelo zrelo in sam našel domov. A zdaj se veliko igra mrtvake. Po dogodku smo šli na kraj nesreče narediti rekonstrukcijo dogodka, na tla smo narisali položaj teles ter kolesa in Vid je pokazal, v kakšnem položaju sem nezavesten obležal.

Zdaj pa gremo naprej. Ker je življenje kot šport, vsaj v tem smislu, da gre včasih bolje, včasih pa slabše. In dobro ga je jemati ne preveč zagrizeno, torej športno, z neko mero distance, strpnosti in tudi optimizma. Kolesarsko čelado pa si bom vseeno nabavil in jo odslej nosil.

Bojan Dekleva

ONCE UPON A TIME... There was actually nothing to say, but I am bored in school so I am writing down random stuff like cheese, monkey, rainbow, TIME, skeleton, Metallica, smiley face and pillow...

POBOŽAJ ME

»Kot navček poje žlička v skodelici čaja,« se je zdrznila, ko se je privlekla do prazne mize v bližnjem bistroju, begala z očmi po prostoru, se zrušila na prazen stol ob oknu in komaj še lovila sapo. Srkala je vroč čaj in poskušala umiriti dihanje. Še vedno ga vidi, kako nemočno leži na intenzivnem oddelku, kjer je vse snežno belo, kjer vsi hodijo po prstih, da ne bi koga prebudili. Da bi se le prebudil! Zaprtih oči in ves prepreden z žicami: hrana, voda, kisik, zdravila. Odsoten, daleč od tega sveta nekje blodi in lovi svojo dušico, ki ne bi rada zapustila vsega, kar jo je nekoč veselilo, osrečevalo in ljubilo.

Do bolečine je grizla ustnice in izbirala besede. Doma jo čakajo trije, najmlajšemu je komaj tri leta. Naj jim tudi danes, ko vendar upajo na izboljšanje, pove resnico: »Očka še vedno spi.« Vračali so se s popoldanskega sprehoda po gozdu, ko je nenadoma zaustavil korak, se z rokama prijel za glavo in se zrušil, nemočno kot snop slame. V trenutku se je svet ustavil in se zavil v meglo. Zadušljiv zrak so prerezali kriki obupa, klici na pomoč in prošnja, naj odpre oči. »Kam, kako, zakaj?« jo je spreletelo. Najstarejši je zdirjal po pomoč do bližnje hiše. Že čez nekaj minut je grozljiv klic sirene tulil v tišino, rešilec je prihajal na pomoč. Kljub oživljanju ga niso priklicali k zavesti in že so drveli proti mestni kliniki. Moj bog, odpeljali so ga! Ga bom še videla?

V glavi se ji je vrtelo, ni mogla dojeti, kaj se je zares zgodilo. Po čudovitih urah, ki so jih preživeli v naravi na njegov rojstni dan, po razposajenem tekanju in vrisku njenih otročaje, po objemih, s katerimi ji je izkazoval nežnosti, ko so otroci stikali po grmovju ... naenkrat praznina. Sami brez njega, brez varnosti, ki so je bili deležni noč in dan, brez pravljič za lahko noč. »Možganska kap je močno prizadela vašega moža. Prognoza ni obetavna, ker so na malih možganih močne krvavitve. Trenutno je v umetni komi, z vso skrbnostjo ga bomo spremljali in mu pomagali, kolikor je v naših močeh,« je pojasnil sivolasi zdravnik nevrolog. Ni mogel skriti zaskrbljenosti, ko jih je gledal, kako so nemo stali pred njim in ga molče prosili, naj jim vrne očka. Dolgi dnevi, razvlečeni tedni in še daljši meseci so parali srca. »Ni izboljšanja,« je skušal pomirjujoče odgovarjati na naša vprašanja nevrolog. »Kar je bilo v naših močeh, smo storili. Iščemo prazno mesto v domovih za starostnike.« Kot že tolikokrat doslej so se ji noge zašibile. V neprepanih nočeh je še vedno budila upanje na okrevanje, na čudež, sedaj pa se je soočila s kruto resnico. Usoda je iztrgala družini nepogrešljivega, skrbnega očeta, dobrega moža in neprecenljivega življenjskega prijatelja. Ali bo

Tjaša Žurga Zabkar

svojim otrokom zmogla nadomestiti ljubega očeta? Ali bo izbirala prave poti, ko bodo odrasčali? Ali bo zmogla sama? V bližnjem mestu so našli prazno posteljo. Nedeljski obiski so ji bili v tolažbo. Da le nekje živi, da diha, da lahko izgovori kako besedo, da vidi, kako njegovi trije rastejo, da je pustil za sabo zdrave sledi. Vse to jo je navdajalo s skromno srečo. Da, s srečo. In topli objemi ob snidenjih, ko se je zazrla v iste oči, v katerih so večkrat plesale solze, ki so govorile: »Dragi, zdrži!« Prehitro je minila ura obiskov. Odšli bodo domov, kjer so pustili vse skrbi, kjer čakajo domače naloge, delo na vrtu in kup umazanega perila. Čaka jih življenje.

Tako so živeli od nedelje do nedelje. Prinašali so mu poljsko cvetje. Z risbicami so polepili steno in mu večkrat zapeli najljubšo pesem »Lipa zelenela je«. Najmlajši Matic se je rad splazil na posteljo k očetu in zašepetal: »Očka, pobožaj me.«

Katarina Kalaba

05
KRALJI
ULICE

ŽIVLJENJE JE LEP ŠPORT:

TEKAŠ OD SOCIALNE DO SOCIJALNE, DELAŠ PRIKLONE TEM IN ONIM BOTROM,
ODKLONE VARNOSTNIKOM IN POLICAJEM IN BOKSAŠ NA ULICI ZA ŽIVLJENJSKI PROSTOR.

N2

SMRT DELA ŽIVLJENJE LEP ŠPORT

Draga Smrt,

včasih si me tako močno presunila, da sem si, objeta v črnino, želela anonimno vleteti na pogreb. Pogreb sem si želela sposoditi za kanal žalovanja, hotela sem jokati za prihodnostjo, ki je sploh še ni bilo na spregled. Želela sem se zamotiti z obredom, da se mi ne bi bilo treba ukvarjati s svojim žalostnim izgredom ob misli, da umiram že od rojstva.

Izkazalo se je, da me nisi plašila ti, ampak živost življenja. Tebe sem udomačila že kot malo dekletce, ko si hodila po moje ljudi in živali. Umirali so nam telički in priča sem bila nenadnim izginotjem krav, ki so jih starši poslali med zrezke. Srečali sva se, ko si prišla po mojo sosedo, preoblekli smo jo, jo skozi okno odnesli ven, ji skupali jamo in ji pekli piškote. Smrt, med nami si bila vedno tako živa, danes pa imam občutek, da tudi ti počasi umiraš. Želimo te instant, na hitro in sladko. Ampak že kava koncepta »instant« ne deluje zares, kako lahko potem pričakujemo, da bo pohitritev umiranja in žalovanja prinesla pravi okus? Telička smo včasih lahko zakopali in mu nosili rože in se prepustili obredom, danes ga zavijemo v polivinil in počakamo, da ga odpelje kombi. Tudi človeškega trupla se skorajda ne dotaknem več, če sem že v stiku, ga vidim skozi steklo. Vse in vsakogar želimo upepeliti, vključno z rituali slovesa in žalovanja.

Danes žalujem za teboj, draga Smrt, za tvojo živostjo, saj skozi žalost, strah, jezo in druge tvoje sodelavce v meni prebuaš pristnost in ste mi tudi produktivna brca, ko zaspim v plehko, namesto žlahtno kovino. Smrt, že res, da spreminjaš agregatna stanja mojih ljudi in živali, a tudi združuješ nezdržljivo. Iz vseh nas stiskaš solze, ki so že pozabile, da so slane in so s tem zaslanile ter dehidrirale duše.

Ne, ni me več tako močno strah umreti. Če umrem mlada, naj mi sosed skoplje jamo, vanjo odložite moje truplo, nadme pa posadite korenje in pustite, naj ga rabutajo zajci. Žalujte in jočite v javnosti, dokler žalost ne bo prinesla nazaj mehko in bom obstala zgolj še spomin. In ko tudi ta ne bo več potreben, me izpustite iz sebe in živite dalje, ker boste potem morda tudi vi enkrat dolgo mrtvi.

Milka Podobnik

ŽIVLJENJE JE (NI) LEPO

Kako naj pišem, da je življenje lepo, če pa sem doslej imel v življenju samo sranje? Spomnim se svojega tretjega leta, živel sem v Luksemburgu, posvojen iz Švedske. Ime mi je bilo Pik Ewert, doma so me imeli radi. Naučil sem se brati in pisati, slabo sem govoril nemško, francosko le malo, luksemburško pa sploh ne. Bil sem malce komunista in sem se hotel vključiti v komunistično partijo Luksemburga. Moj starejši brat Paul Ewert pa me je hecal z milnimi mehurčki. Spominjam se svojega otroštva po hlačkah in obleki, ki sem jo nosil.

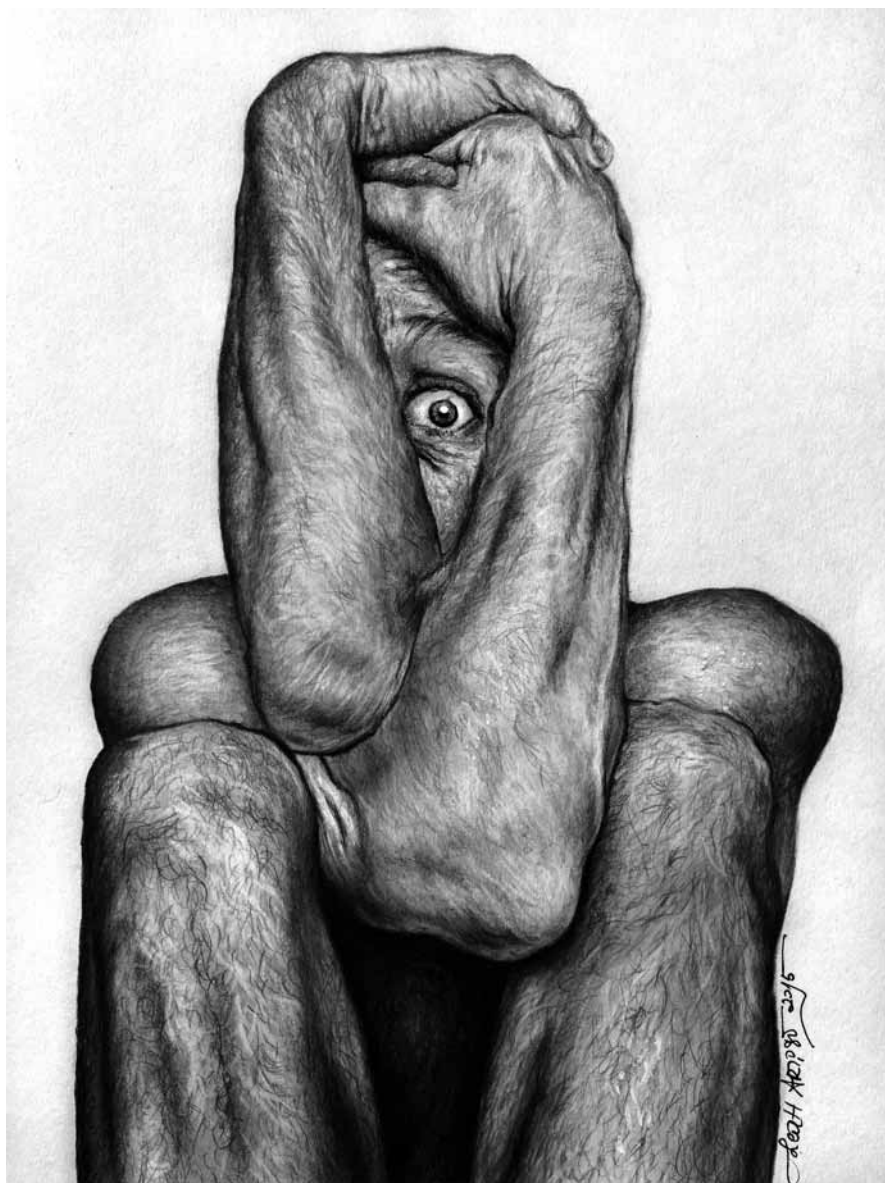
Ko je šel nekoč Paul na železniški postaji na stranišče in sem ostal sam, me je neki tip, po katerem imam danes priimek, odvedel v katrco in odpeljal v Jugoslavijo. Tam sem delal pri njemu in hodil prva štiri leta v vaško osnovno šolo, nato pa sem v Ljubljani obiskoval OŠ od 5. do 8. razreda, kasneje pa še gimnazijo. Ker me je – zdaj že pokojni bratranec – navdušil za punk, sem nosil knoflice in značko Pravda, to je bil takrat sovjetski časopis. Imel sem sestro Klementino, rdečelasko, ki je v življenju uspela. Ko sta se starša sporazumno ločila, je mati name kričala non-stop, da od očeta nič ne dobi zame, in me žalila.

Fotografiral sem Ljubljano, predvsem Plečnikove spomenike, secesijo in koncerte v klubu FV ter druge. Potem je prišlo služenje vojaškega roka, ki je bilo zame velik šok. Bili smo »udešeni« kot za (vojaško) modno revijo. Po vojski sem pri 20. letih zbolel za depresijo. Doma so me zmerjali z lenuhom. »Oče« in »mati« sta si še vedno težila. Nato se mi je življenje zalomilo, imel sem samo še 35 kilogramov. Peljali so me v Polje, kjer so me našopali z zdravili.

Zdaj živim na drugem koncu Slovenije. Nastopam na pesniških večerih in berem svoje pesmi, napisal sem komad za Njete in dramo. Podpisujem se s psevdonimom Črtomir Clonsky. Torej je življenje na nek način lepo, čeprav sem tu preživel 3. svetovno vojno.

A kako naj bo življenje lepo, če pa Π jem $H_2O + jem \sqrt{ } = ?$

Črtomir Clonsky

Lea Artist Mihalič

V ARESTU SE POGOVARJATA DVA KLOŠARJA. PRVI VPRAŠA DRUGEGA:

»KAJ PA JE TEBE PRIPELJALO V AREST?«

»USODA ŽIVLJENJA,« NA TO ODGOVORI DRUGI, IN ŠE VPRAŠA PRVEGA:

»KAJ PA JE TEBE PRIPELJALO V AREST?«

»POLICIJA!«

GREGOR B. HANN

PRIMERNO ZA UŽIVANJE

- Kako si?

- Dobr.

- Pa ti?

- *Tud u redu, hvala.*

Vmes pa šopajo misli:

U kurcu sem, kako pa. Ampak, a tebe to sploh zanima?

Naj se ti zjokam na rami? Že tko me maš najbrž za neuravnovešeno.

Če ti povem, da sem u kurcu, me boš potem vprašal, zakaj, pa ne bom znala pojasniti?

Boš postavljaj svoje diagnoze, kaj je z mano narobe?

Mi pametoval, svetoval, da preveč delam, premalo tečem, da ne znam reči ne in podobno?

Ah, potem pa res raj rečem, da sem u redu, ful u redu.

Pretvarjanje, da je vse v redu – nacionalni šport, takoj za smučanjem in smučarskimi skoki,

kdor ni u redu, ni Slovinc.

Pa men se ne da več z nacionalnimi športi ukvarjat,

čist zares ne.

Bolj me mika kaj bolj eksotičnega!

Življenje me ubija,

ko gledam sezname mail naslovov nekdanjih sošolk in sošolcev.

Nekdo se je spomnil, kako lepo bi bilo, če bi se po osemnajst in več letih spet vidli.

Sošolke imajo povečini neke nove,

misteriozne priimke,

sošolci seveda nespremenjene.

To je domet naših življenj, to je ta klinčev šport.

Nihče si ni spremenil imena, le priimke so spremenile ženske, kako predvidljivo je vse skupaj.

Kako predvidljivo zna bit tudi srečanje nekdanjih sošolcev, sploh se mi ne da s tem športom ukvarjat.

Življenje me ubija toliko bolj, zanosiš nekako, imaš otroke, male lepe dišeče kepice, želiš jim vse najboljše in najlepše, v sebi se treseš:

saj še nisva dovolj zrela,

saj še nisva dovolj živila.

In potem

napaka za napako,

stvar, ki jo najbolj zameriš svojim

staršem in si si prisegla, da je ne boš ponavljala, za stvarjo, ki jo najbolj zameriš svojim staršem in si si prisegel, da je ne boš ponavljal.

Dojameš, da bi si najraje razparal trebuh od vseh težkih občutkov, ko si že krepko in globoko v dreku.

In si rečeš, a le pri sebi, ker tega se v javnosti ne govori, družina, jebi ga, sploh se mi ne da s tem športom ukvarjat.

Življenje me buta ob stene samega sebe, malo časa imam na voljo, se mi zdi, a še za tega ne vem, kako ga polno porabiti.

Ždim, buljim v prazno, poskusim se spomniti, kaj bi tako nujnega morala narediti,

med tem pa ura teče in nič ne reče.

Ko bi vsaj ura govorila, naj mi v obraz pove, vse, kar mi gre!

Ker kar ždim, buljim v prazno, grejem računalnik za brez veze in čakam, da odbije ura za naslednjo nujno obveznost, rutinsko stvar pač, ki je ne smem zamuditi.

Življenje moje, polno, prepolno stvari, ki jih ne smem zamuditi,

vmes pa, prazen čas, ko bi se lahko odvijalo življenje.

A ni že Lennon rekel:

Life is what happens while you are busy making other plans.

Prekleta prav je imel, če mene vprašaš, to je ta lajf, ki mi polzi med prsti in se ga nisem naučila prijati, začutiti, to lovljenje izgubljenega, to je ta sizifovski šport, s katerim se mi res ne da več ukvarjat.

Živim, za drobce nepredvidljivega, za to, da me življenje včasih povzdigne na nek val, ko sploh ne vem zakaj, ampak sem haj. Al pa za dneve, ko je še kar v redu vse skupaj pa sploh ne vem, kako to, da to luknjičavo življenje lahko tako fino skup stoji.

Severa

Me čudi, ampak navdušuje,

vsaj v kakem kratkem lepem momentu.

Me veseli srečat še druge izgubljenke in izgubljenke, tako kot je rekla Sonja Savić v dokumentarcu o EKV: *Najbolj srečni smo bili, ko smo srečali druge, ki so bili prav tako nesrečni kot mi.*

Ta bolezen se imenuje weltschmerz ali svetobolje, če še niste vedeli, morda celo bolehate za njo, pa se čudite, zakaj vam antidepresivi ne primejo.

Verjetno zato, ker to sploh ni bolezen, ime je bolj kot ne metafora, metafora za življenje, življenje, ki boli. Sicer je pa lep šport.

Ko vse te situacije bežnih srečanj, obletnic mature pa tegob sobivanja, vzgoje in odraščanja, zabijanja dragocenega časa zmešam v koktajl svetobolja, pride ven tak sladko-grenki napitek,

ki se imenuje

Življenje.

Špela

AGROFITNES

Naj pišem o življenju ali o športu? Kaj pa če oboje združim? Saj veste, vsi bi radi živeli in bili športno lepi.

To pa je lahko tako preprosto, že brez fitnes naprav, brez žoge, loparja.

Dvigovanje uteži brez nastavkov. To je preprosto agrofitnes.

Sam ga doživljam že dolgo. Človek gre preprosto oplet njivo, sadit – to je prva najpreprostejša in najlažja vaja. Dvigaš in se sklanjaš. Še prsti na roki imajo delo, ko puliš plevel. Hrbtenici se meša od vsega lepega. OK, to je šport, kaj pa življenje? Zelenjava se vam bo klanjala z bogatim pridelkom in ne bo vam je treba kupovati.

Pokositi je treba travo – na roke. Kosa leti in roke z njo. Ramena so na višku svojega žura.

Kaj pa noge? Do zdaj sem pisal le o rokah. Glede na to, da je agrofitnes v Sloveniji v glavnem v hribovitih predelih, morajo noge zdaj dol in potem spet v hrib. Brez skrbi, hvaležne vam bodo za to. Obrezati drevo? Hja, lestev. Pa spet po njej gor in dol, kot planinec v gore. Za zimo so potrebna drva. Nič lažjega. V gozd. Žagaj polena – če nimaš motorke, pa na roke – in potem poleno na rame in do gozdne ceste, kjer te čaka traktorska prikolica. Mislite, da je to konec? Kje pa! Polena so, po vsem znanem žledu, prava drevesa in to so debeli hlodi, ki so po dimenzijah neprikladni za krušno peč. Torej jih je treba razcepiti. Sekiro v roke in hojla. Gremo. Kdo je močnejši? Ne le

roke, tudi noge so pri tem pomembne, ko zavzameš položaj. Da niti ne omenjam glave. Preveri, kje boš udaril s sekiro, da se ne boš trudil brez veze.

Bi radi še malo ojačali noge? Nič ni lepšega. Naši gozdovi so pravo bogastvo – borovnice, gobe, kostanj. Pri tem ne bodo hvaležne le noge, temveč tudi hrbtenica. Glava? Zadošča sprehod. Sedeš na štor in uživaš v lepoti narave in poslušаш ptice. Vendar morajo noge vseeno priti do tega štora.

Še vedno razmišljate o zatohlih telovadnicah in fitnes klubih? Še vedno zapravljate denar, ki ga imate vedno manj, za mučenje na raznih napravah? Mar ni to brez veze?

Kaj ko bi žogo zamenjali za motiko, uteži za sekiro in lopar za grablje? Večkrat se spomnim besed svojega očeta, ko je

gledal tekače po ulicah: »Naj pridejo na moj vrt, pa bodo imeli športa, kolikor bodo hoteli.«

Zdaj pa s športa na življenje. Izgovor, da nimate zemlje, je iz trte izvit. Vsak kmet vam bo hvaležen za pomoč, pa še za domov boste dobili kakšno darilo v obliki zelenjave ali česa doma vloženega. Nauk zgodbe: polepšali mu boste dan, olajšali mu boste muke in skrbi. Mar ni nauk življenja, da pomagamo drug drugemu? Združimo prijetno s koristnim! Zdaj pa še malo reklame. Pr' Nebavc radi sprejmejo agrofitnes trimčkarje, saj je dela več kot dovolj. Le javiti se je treba tej krasni družini, kot tudi mnogim drugim. Ne bo vam žal žoge zamenjati za točno določeno kmečko orodje.

Taubi

foto: Aleksander Petric

KLOŠAR IN NJEGOVA PRIJATELJICA STA ŽELELA IMETI OTROKA, Vendar jima je zdravnik povedal, da bo zdravljenje dolgotrajno ter tudi zelo drago, celih 1.000 EUR. NEKJE IZVRTATA DENAR IN ČEZ NEKAJ ČASA DEJANSKO DOBITA OTROKA. PELJETA GA NA SPREHOD IN SREČATA PRIJATELJICO. TA SE POZANIMA: »KJE PA STA DOBILA TAKO LEPEGA FANTKA, ALI JE VAJIN?«

»ČEZ KAKO LETO, KO PORAVNAVA VES DOLG, POTEM BO CEL NAJIN!«

GREGOR B. HANN

Ljubezen

Ljubiti je lepo,
ljubiti je toplo.
Ko ljubiš ga močno,
svetlejšje je nebo.

Vse je jasno
in življenje krasno,
ko bi vsaj bilo brezčasno,
saj ni nič več strašno.

Ljubim strastno,
delujem pa častno,
tako bo bolj slastno,
kot satenasto nebo.

Ljubezen je trda in mehka,
ker ne more biti plehka,
ona ne sme postati krhka,
je kot mladost brhka.

V ljubezni smo srečni,
le v njej smo lahko večni,
zato nismo tako tečni,
postanemo kot tokovi rečni.

Ljubezen vse premaga,
ona nam živet pomaga,
ko spustimo jo preko praga,
to je prava zmaga.

Trolčica/ex Miš

HVALA ZA GOBE

Zarobantil je nežen moški glas. Nisem razložil, kaj je rekel, a kar koli je že izustil, dovolj je bilo, da me je prebudil. Nad glavo mi je bingljala bela plastična vrečka in v njej je bilo polno gobanov in lisičk. Pogledam proti možakarju, ki jo je nosil, in vidim, da beli zobe od radosti.

»Mogu sm te zbuditi, da ti jih pukažem!«

Ne bi si bil mislil.

»A te nč ne zebe? Dej, prid zravn mene pa ti skuham par lisičk za zajtrk ...«

Še bolj sem bil šokiran.

Bil sem 24-leten mulo, ki je spal pod mostom. Zdelan sem bil kot le kaj, zbit tudi, povrhu vsega sem najverjetneje še zaudarjal. A tu je bil možakar, ki me je vabil k sebi na zajtrk, čeprav me ni poznal.

Gobarjenje je več kot očitno za ljudi z zlatim srcem. In čeprav sem tisto vabilo takrat odklonil, me njegove besede še zdaj spremljajo. Skupaj sva še pokadila cigareto, on je odmarširal proti domu, jaz pa novim dogodivščinam nasproti – v objemu narave.

V betonski džungli tega nisi deležen. Mračni pogledi v mračnih mestih, med sivinami pločnikov, ki so prav tako sivi kot srca mimoidočih.

Človek naj bi imel vero v nekaj – v kar koli. Nekoč sem veroval v ljudi. V njih sem vedno iskal dobroto in pozitivne stvari. Danes vem, da moraš takšne, kot je bil gobar, iskati s povečevalnim steklom. Enostavno ni tolerance, ni prave solidarnosti, ni ljubezni do sočloveka. To sprejemamo kot nekaj normalnega, namesto da bi se zares zamislili, kaj kot rasa in civilizacija sploh počnemo. Če trdijo, da je kapitalizem altruističen in da pomaga širiti mir in pospeševati razvoj ... Morda je to res, ampak kakšna je cena vsega tega? Smo bolj nesrečni kot kadar koli poprej v zgodovini, kljub temu da smo deležni vseh možnih aplikacij in storitev, ki naj bi zbliževale osamljene. Pa temu ni tako – osamljenost se z vsakim miškinim klikom samo stopnjuje.

Nič več ne verujem v ljudi. Našel sem novo vero, ki mi je veliko bolj pisana na kožo. Poistovetim se samo še z vesoljem, ne glede na to, kako abstraktno se morda sliši.

Imam svoje teorije o nastanku sveta, o sedanosti mukotrpnega obstoja in o prihodnosti, ki venomer trka na vrata.

Seveda ni vse črno. Vsaj ne za nekatere. To manjšino že slišim, kako kriči in vriska: »lajf iz gud!« in »don't worry, be happy« ali »samo pozitiven moraš biti«.

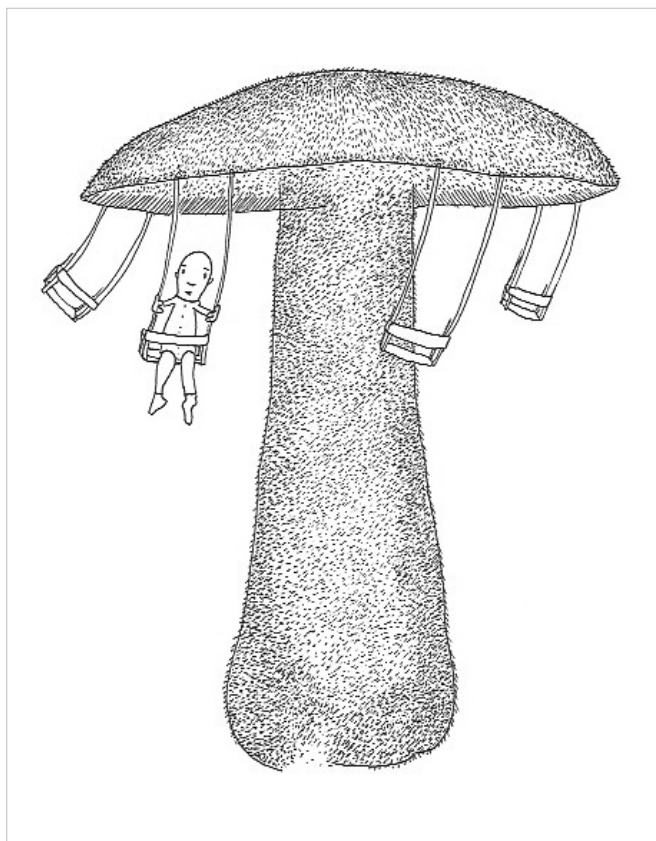
A sama pozitivnost ni dovolj. Poleg vsega najbolj potrebuješ dobro merico sreče. Sem mar jaz kriv, da namesto litra sreče dobim samo liter slabega in presladkega vina?

Glede na to, kako je napredovala znanost, bi bil že čas, da izumijo eliksir sreče. Lahko bi zakorakal v trgovino ali kakšen kafič in natakarku rekel: »Zadnje čase se bolj slabo počutim, nič se mi ne izide, žena me vara in moj posel gre počasi in vztrajno v franže. Dajte mi en deci sreče!«

Ta eliksir bi bil na isti način kot alkohol merjen v promilih, s to majhno razliko, da bi se te sreča držala na dolgi rok. Sposoben bi bil trezno presojati, sprejemati prave odločitve in nasploh – delal bi ravno tako, da bi tvoj osebni načrt sovpadal s tistim, ki ga ima Vesolje zate.

Verjamem, da je vsakdo izmed nas na tem planetu z razlogom. Čisto vsak ima majhno vlogo v skupnosti, ki jo je treba igrati.

Včasih pa je težko razumeti, kako lahko ima Vesolje zate povsem drug plan, kot pa tisti, ki si si ga zamislil sam. Šele ob

Damjan Majkič

smrti ti lahko postane jasno, kaj si sploh delal na Zemlji.

Prepričan sem da bi, če bi znanstveniki staknili glave, lahko zgruntali takšen napoj sreče. Za kratek čas bi šlo vse tako, kot je treba. Življenje bi postavil nazaj na svoje tire. A takoj se pojavi problem ...

Pri vsakem športu je možnost goljufanja, življenje pa ne ponuja nobenih bližnjic. In čeprav nekateri živijo, kot da preostali svet sploh ne obstaja, in ruvajo drevesa ter gradijo nove in nove fabrike in nove in nove ceste, si večina ostalih tega ne more privoščiti. Ti mogotci sami ustvarjajo svojo srečo. Isto pot bi morali ubrati vsi ostali, namesto da sanjamo o zvarkih in nemogočih scenarijih, ki bi nam omogočili lepo življenje. Sam sem žrtev taistih sanj. Slepota tavam v temnih sobanah in tipam po stenah, da bi ugotovil, kje je stikalo, ker me stiska tako od strahu kot od mraza. »Tudi rože na oknu kmalu ovenijo, če vzameš toploto in ugasneš luči«. Ljudje potrebujemo toplino ravno toliko kot vse ostalo življe. Še živali poskrbijo za svoje. Dvomim, da bo eliksir sreče kdaj iznajden, a zaslužil bi si ga vsakdo izmed nas. Vsaj tisti, ki življenje cenimo in v njem vidimo malo več kot samo to, »kdo bo prvi prečkal ciljno črto« ali »kdo bo stal na najvišji stopnički« ali »kdo bo zmagal«. Nekateri živijo življenje po teh principih. Za večino izmed nas pa življenje nikakor ni športni dogodek in še manj ni sprint, temveč maraton.

Nikoli se ne ve ... nikoli se ne ve, kdaj bo mogotec, ki »lagano sportski« uživa svoje bogastvo, pristal na samem dnu. Tu veljajo zakoni gravitacije – kar gre gor, mora priti nazaj dol. In kar je na tleh, lahko gre samo še navzgor.

Tisti, ki jim je življenje tekma, imajo občutek, da jim vedno primanjkuje časa. Na koncu jim ga bo res zmanjkalo.

Vsi ostali pa ... počasi in z dvignjeno glavo. Nikoli se ne ve, kaj je Vesolje planiralo za nas. In včasih je vse, kar rabimo, samo to, da nam nekdo ponudi gobe ...

Dejan Štiglic

VAŽNO JE TEKMOVATI, NE ZMAGATI

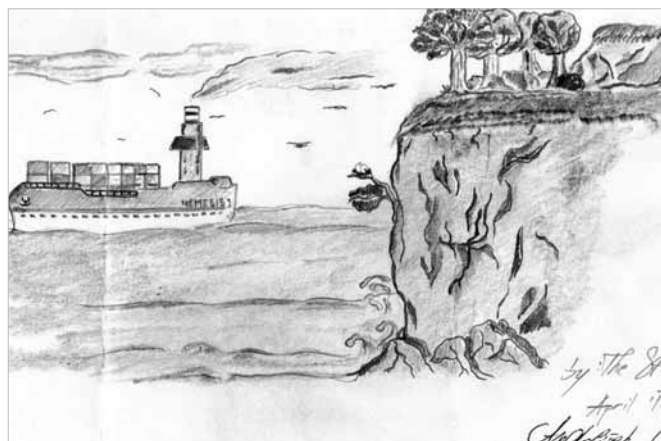
Kako zaorati ledino, kje začeti, kaj povedati, da se napisano ne bo prevesilo v zafrustrirano, filozofsko raztegnjeno monodramo? Verjetno na začetku, le da sam ne vem, kje dejansko se je vse začelo. Rad živim, življenje je nepopisno lepo, polno presenečenj, tako dobrih kot tistih malo manj dobrih. Rad imam šport, čeprav po neki ozkogledni in suhoparni definiciji nikoli nisem bil prida športnik. Različna tekovanja, kjer smo z vrstniki tekmovali, kdo je hitrejši, kdo skoči višje, kdo bolje smuča in kdo bolje plava, pri meni niso nikoli kotirala kdo ve kako visoko. Čar zmage in soj žarometov, ki so zmagovalca za trenutek spremenili v zvezdo, so pri meni dosegali kontra efekt glede na večino. Čez čas, ko sem že kar nekaj let lahko uveljavljal svoje mnenje, se mi je uspelo kljub nasprotovanju staršev povsem izmakniti večini tekmovalj. Veselje do športa je ostalo in je še dandanes del mene.

Z napisanim bi lahko celo že zaključil zgodbo o tem, kako je življenje en samcat prečudovit šport. Seveda pod pogojem, da bi meni šport kot šport predstavljal le tisto fizično miganje v kakšni telovadnici, malce plavanja na morju poleti in dan, dva smučanja, v kolikor bi mi finance to dopuščale. Ker temu ni tako in ker se življenje, šport in tekovanja že od pamtiveka zlivajo v eno veliko lužo, želim predstaviti še moj vidik in vsakomur omogočiti, da poteši svojo radovednost s tem, ko vsaj malce opišem dogajanje v tem mojem skrivnem močvirju. Brez blagega opisa mojega videnja tako športa kot življenja bi bilo napisano bolj podobno kakšni strokovni razlagi kot pa mojemu osebnemu mnenju. Zato bom, kot vedno, pisal na podlagi lastnih izkušenj, lastnih mnenj o le mojih upanjih in željah.

Prepletenost športa z življenjem je več kot očitna. Iz palete odgovorov na vprašanja, kaj je šport, kaj je življenje in če je lahko vsaj metaforično življenje lep šport, bi težko našel le enega, s katerim bi se strinjal tudi sam. Zelo zanimivo bi bilo vedeti, kaj o tem mislijo recimo svetovni prvak v teku na sto metrov, priznan filozof, zmagovalac šahovske olimpijade in najstnik, ki ležerno v varnem zavetju doma dnevno preko spleta tekmuje z virtualnimi frendi v trenutno najbolj vroči streljačini. V debati množice o teh temah bi bilo slišati marsikaj zanimivega, vseeno pa sem skoraj v celoti prepričan, da bi vsi imeli le eno samo samcato točko, o kateri bi se strinjali. Važna je le zmaga, le zmagovalci se vpišejo v zgodovino, le zmagovalci so lahko slavni, pa čeprav le za trenutek. Pomembna je zmaga, zmaga za vsako ceno.

Tu neke, v tem vozlišču mnenj, pa moje misli zavijejo v stranpot. Med pomečkanimi, pohojenimi idejami o fair playu, o pomembnosti sodelovanja in ne zmagoslavja, vidim, da imam precej drugačen aspekt ne le do športa in življenja, ne le do tekovanja in zmag, temveč tudi do dejstva, da je življenje resnično prelep šport. Vsi smo že od rojstva dalje postavljeni v areno življenja, kjer med seboj tekmujejo za skorajda vse. Redki so tisti, katerim je že ob rojstvu dan blagoslov, da bodo zgolj zaradi dela ali imena svojih staršev izvzeti iz tekovanja. Na srečo vseh ostalih, navadnih smrtnikov so odkrili, da poročanje med ožjimi družinskimi člani ne prinese ravno najboljšega izkupička. S tem pa smo tudi mi – ne polnokrvni ljudje – dobili malce boljši izhodiščni položaj. Zato menim, da sem končno prišel do nekega začetka, kjer jo lahko mahnem po svoje.

Ni veliko ljudi, katerim bi bilo mar za kaj več kot le do lastne riti, niti ni veliko ljudi, kateri bi bili večno ljubljenci množic. Namesto da bi tekmovali sami, sami dosegali svoje zmage, se raje udobno namestimo pred televizijo in navijamo. Radost in sreča ob zmagi »naših«, pa jeza in razočaranje ob njihovih neuspehih. Ne bom

Miha Andoljšek

našteval imen vseh Slovencev, ki so klesali ne le našo, temveč tudi svetovno zgodovino. Ob njihovih uspehih smo jih kovali v zvezde, trenutek za tem pa smo jih že pokopali v preteklost. Brez česar koli, kar bi za vekomaj slavilo njihove dosežke. Res se ta peščica Slovencev zaveda, koliko resnično pomembnih, uspešnih ljudi je bilo rojenih in vzgajanih pod Triglavom.

Sam se še predobro zavedam, kaj in kje trenutno sem. Sem navaden podlež, tat, narkoman, kriminalec. Vem, da ni realne možnosti, da bi postal nov Mahatma Gandhi, da bi spremenil svet na bolje. Mogoče mi bo v tem športu, v tej življenjski tekmi uspelo spremeniti na bolje le eno samo samcato osebo. Samega sebe. Ne besede, dejanja nas definirajo, besede zbledijo v vetru, dejanja pa kot obelisk kljubujejo času, vremenu. Dejanja ostajajo in ni jih mogoče spremeniti. Verjemite. So stvari, ki so del mene, ki me delajo to, kar sem, so pa tudi stvari, dejanja, ki jih nisem nikoli storil. Danes vem, da bi jih moral, pa je za to prepozno. In ravno to, nikoli storjena dejanja, najbolj obžalujem. Ne morem nazaj v čas, če bi jih storil danes, bi bila nična, brez pomena. Ostane mi le praznina in ugibanje, kaj bi lahko, če ...

Naj preteklost ostane preteklost in naj zame vsak dan znova, vsako jutro v meni raje zasiže čar tekme, veselje do športa, do življenja. Ne vem, od kod vedno znova dobim tisti elan, ki me ponese čez dan, ne vem niti, zakaj tekmujem v tej tekmi, za katero vem, da bom v njej osvojil ne le prvo, temveč tudi čisto vsa ostala mesta. Vključno z zadnjim. Vem pa, da vedno znova tekmujem proti samemu sebi, proti svojem ego. Tekmujem v želji postati boljši. Zmagati ne morem, ampak vedno je kaj, kar se da, če imaš le trohico želje spremeniti na bolje. Ob tem pa je še nasprotnik v tekmi precej zajeban.

Življenje je lep šport. Od kar vem zase, sem moral z vrstniki tekmovali za banalnosti. Ne vem kako, a uspelo se mi je izogniti tem teknam. Pisati in govoriti je lahko, precej težje je stvari udejanjiti. Tekmo komentirati ali tekmovali sta tako dve povsem različni stvari. Za opis razlike med živeti in živeti življenje pa sploh ne najdem besed. Živim življenje, upam, da sebe spreminjam na bolje. Moje besede bodo zbledele, se izgubile v tišini, dejanja pa bodo ostala. Kot grafiti, vtisnjeni v čas, bodo, unikatno in edinstveno, okusili zid, prisposodbo mojega življenja. Zid, v katerem je vsak dan nova opeka, kjer je za vsako dejanje nov grafit. Zid, ki ga vedno znova popravljam. Ja, življenje je res, ne lep, temveč edinstven, prečudovit, raznolik, vesel šport.

David O.

ŽIVLJENJE JE LEP ŠPORT

Življenje je lep šport.

Poučno.

Ki ga moraš imeti rad, z vsemi vzponi nekam navzgor in divjimi padci v brezna nekam navzdol.

Kdaj se tega zaveš?

Tega se zaveš takrat, ko se sprehodiš med trpečimi, z mislimi med mrtvimi, med prijatelji, ki so šli. In tistimi, ki si jih izgubil, četudi morda ne fizično, pač pa zato, ker je v odnosu nastal prepad, nepremostljiv in ranjen. Včasih bi se želel pogovoriti, svojemu bivšemu odnosu podati roko, pa ne gre. Morda ne za oba. Morda ne sedaj ... Škoda. Ali ne, ker nikoli ne veš, ker nisi dovolj zrel ali si preveč ranjen. Ker ne odpustiš ali si neodpuštljiv. Ad acta. Škoda. In hkrati ne. Ker boli. Še vedno, lahko po desetletjih.

Zgodba

Naj bo življenje lep šport.

Lahko povem zgodbo o prijateljici, nešportnici. Čeprav je nekoč plezala sedmice. In tekla na dolge proge, počasi, vendar vztrajno. In plesala sproščeno, divje, tudi melanholično, vendar nikoli po ukazu drugih in pogosto sama. Čeprav je kolesarila na dolge proge, povsod okoli Ljubljane, ker je pač Ljubljančanka. Imela je celo nekakšno bežno željo postati jamarka, pa se je bala globokih, temnih vod in tistih strašljivih odmevov in teme same na sebi. In veslala je dobro. Silovito vztrajno s svojim malim, suhim telesom. Ki je z leti pozabilo na šport in dekle se je nekam nabito polno zalilo.

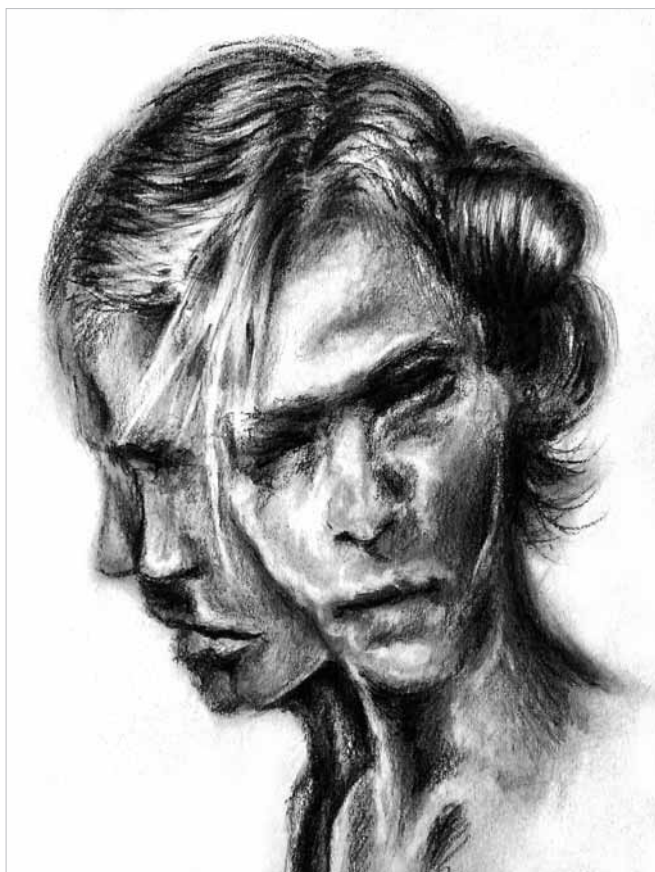
In to dekle, moja prijateljica, je polno energije. Še vedno. Pri štiridesetih in čez se nekako počuti doma. V svojem športu, ki mu reče življenje. Čedalje bolj.

Zanjo je življenje igra, neke vrste košarka z različnimi koši. Ker je svobodomiselnega duha, je nikjer ne jemljejo resno, le včasih v poslu, kadar se zares naščeperi in zaropota s tistimi smešnimi rokami, kadar krili in besni tako, da se vsi smejuje, vendar jo upoštevajo. Ker je bistrega duha. Prvi koš.

V drugi koš meče plašno in na tihoma, ker je zopet nihče ne jemlje resno. Če se zaljubi, tega ne pokaže, kadar jo kaj boli s tega čustvenega vidika, se umakne, če bi morala komu pokazati sredinec, ker jo je prizadel, se zjoče za rahlo zatemnjenim pogledom. Vendar nikoli, nikoli ne pokaže čustev. Koš mimo. Puf!

Nikoli je ni nihče jemal tako resno, da bi jo zasnubil. Pokleknil pred njo, čeprav, čeprav se ji je zgodila milost. Vseeno. Koš mimo.

Včasih, enkrat v življenju se je zgodilo, da se je odprla moškemu duhu in telesu, sila stari ljubezni, ki je vzcvetela med parom, ljubezen je dehtela in s tem tudi ona, na polno. Seks je bil božanski, globok in silovit, predan in strasten, objemi brez seksa in stiki rok in pogledov nad božanski, razumevanje popolno. Jin jang. V vsem. Tudi intelektualno. Ni bilo kreganja, ni bilo razkolov, ničesar grdega, en sam dolg, sproščen, valujoče plimast val, ki je par odnašal in prinašal na obalo, med zvezde, dnevi so se polnili z nočjo, glasba in zgodbe so strmele nad ubranostjo. Zadetek v polno. KOŠ! Se je ta naveza že razdrla? Ne vem. Prijateljica se je odločila, da se bo zaprla in vezo skrila. Še vedno žari, še vedno cveti, tu in tam ujamem njen topel, odmaknjen pogled. KOŠ v polno! Si mislim, ko takole čepim na obrežju Ljubljane in posedam v svojem samotnem čolnu. Njena strast je umetnost. Je glasba. Je znanost. So jeziki in

Lea Artist Mihalič

zgodbe. Vse jo zanima. Tu se umika le v lenobi, ker ničesar ne prime na polno. Ničesar. Koš vseeno! Ker jo vsa ta zanimanja delajo mladostno in na nek način posebno lepo. Odmaknjeno, zamaknjeno, vedno nekam tuhtajoče. OK, na pol koš, včasih malo mimo, le v obroč. Plink!

Prijateljica rada potuje. Silno rada se predaja tujim vetrovom, vendar potuje malo, ker si denarja preprosto ne zna zaslužiti dovolj. Nima tiste poslovne žilice, čeprav jo v poslu, ko krili s tistimi smešnimi rokami, včasih jemljejo resno. Potuje, ko lahko. Se predaja občutkom in ljudem, z njimi hitro naveže stik. Rada. Zelo rada. In tudi v tujini vedno znova najde kako delo zase. Kaj majhnega, včasih kaj večjega, da se potem strastno preda izzivom, dokler jih ne reši. Silno simpatična je in preveč zgovorna. Na trenutke. Sama na sebi je pač zgodba. Koš!

Zaključek

Če prijateljčino življenje ni šport, nič ne rečem. Koš za košem, tako in drugače.

In kaj še pravi prijateljica vsako jutro?

Hvala. Vsemu, kar tako. Zveni sluzasto, pa ni. To ji pomaga, da ima vedno znova velike, začudene oči. In zelo malo zlobe v sebi. KOŠ!

Življenje je mega šport.

Ista

MUKE STVARSTVA

014
KRALJI
ULICE

Še zdaj se tu pa tam radi nasmejimo ob zdaj že pogovorni zgodbi o partiji taroka nekje v Mostah, koncem sedemdesetih. V očitno neprimernem momentu je moja (mlada) mama, začutila, da zdaj pa bo. Zdaj pa bom pravzaprav, dva meseca pred rokom sem - kdo bi vedel zakaj - silila v svet. Nepremišljeno, kar gre ponavadi z roko v roki z zaletavostjo. In so jo skoraj odpravili, ker kaj se pa gre. Noseča?? Pa ja ne! S kilo in pol bremena in svojo drobceno konstitucijo res ni bila prepričljiva, in kdo bi tudi zameril sestri v sprejemni, ki jo je nejeverno merila. Zraven je tehtala, mrzlično je to počela, ali naj pokliče doktorja ali ne. No, mama se ni dala in menda se imam zahvaliti samo družinski trmi. Fino, ker potem, če drugega ne, ne bi imela možnosti zaupati tega porodnega triptiha. Kdove zakaj, morda po izkušnji dvomesečne izolacije v inkubatorju, sem si zabičala, da jaz pa ne bom tako zgodaj, niti na misel mi ni padlo postati mamica pri osemnajstih. Kot se v teh primerih rado zgodi, se naši starši hočeš nočeš zalezejo v nas, nekje par milimetrov pod kožo so, in še preden se zares zavemo, postanemo oni. Po tem ključu sem se zalotila v isti vlogi pri dvaindvajsetih. Začuda se mi je to zdelo imenitno, končno sem imela tri leta prednosti in sama sebi sem se zdela zrela, v primeri z materjo nekakšna kraljica matica. Na tem mestu naj skesano priznam: to je bilo neizmerno daleč od resnice. Cela prepadna stoletja pravzaprav, glede na to, da sodim med tisto peščico nesrečnih smrtnikov, ki prevrnejo stol, še preden dobro vstanejo. Pa to še zdaleč ni najhuje, kar se nam pripeti. Zato se večina zadev v mojem življenju odvija v nasprotni smeri od običajne, zaželjene, tako rekoč na rikverc. Na ta način sem se naučila voziti kolo, od zadaj naprej sem v šoli prepisovala s table in računala ... Svet obrnjen na glavo. Edino takega v resnici poznam in le v takem se znajdem. Zato sem bila najprej naivna in šele potem noseča, in najprej študentka in šele potem noseča, potem pa kar vse troje skupaj; porod pa sem si sploh predstavljala nekje v oblakih. V lahkotnem letu bom v milostni sinergiji s štokljko ob podpori vzgonskega vetra dobila paket direkt v naročje, brez bolečin in brez naprezanja. Misel na porod me je zadela točno teden, dva pred rokom, ko je postalo že očitno. Še vedno sem kolesarila, čeprav ne več zlahka, hodila sem že malce težje, da ne rečem, s kakšnimi napor sem ležala. Ali sedela. Pretesen mi je bil stol, pretesna obleka in najbolj od vsega sem bila pretesna sama sebi. Strašljive misli na porod pa sem se iznebila tako hitro, kot je prišla. Na rikverc verjetno ne bo šlo, bo šlo pa naprej. Le to. Doletelo me je v času nogometnega prvenstva ali vsaj neke odločilne nogometne tekme. V poznem popoldnevu sem se vračala z družinskega obiska, počasi je šlo, peš in v solo, ko me je rahlo stisnilo. Pa ne pri srcu, to je prišlo kasneje. In sem prikrevljala do doma v malce otožnem razpoloženju, kot bi me nosila luna. Nobenega spusta porodne vode, nobenih deročih brzic. Zaupala sem skrivnost materi in jo podkrepila z dejstvom, da se morda počutim za spoznanje čudno. Ona je kajpada zagnala preplah. Rešilec gor ali dol, ni se mogla odločiti, katera varianta je bolj ziher, zato je na kup zbobnala strica in celo sorodstvo. Sama sem za razliko od nje ostala prisebna, k sebi sem stiskala kovček in se skrušeno sesedla v stričev avto. Saj ravno o tem ves čas govorim, o svojih neposrečenih tajmingih, pa napačnih smereh. Nič ni hujšega od

tega, da nadleguješ moško občestvo v tako ključnih momentih. Stric je moral prekiniti ogled tekme, zato je ves čas vožnje kljubovalno molčal. Radio je bil za razliko od njega na najvišji jakosti, kot tudi zagreti komentarji športnega novinarja. No, midva sva letela hitreje od rešilca in kako je bil šele navdušen, ko se je izkazalo, da me bodo kar takoj sprejeli. Takrat se je pravzaprav začelo zares. Merjenje odprtosti, ki ga odsvetujem na suho, britje, klistir ... Kot da sem pri nekem zahojenem perverznejem brivcu brez občutka. Na vse skupaj sem skušala pogledati s svetle plati. Bila sem edina. Porodnica namreč. In nisem se še čisto zavedala prednosti solo obravnave. Kot kraljico so me povabili v porodno sobo, čeprav sem imela občutek, da so me prej malce pozabili na WC-ju. Klistir naredi svoje, ampak imela sem možnost izbirati med stranišči. Ta skop podatek bo še kako ključen v nadaljevanju. Po nekaj rundah letanja noter in ven sem na šibkih nogah le s težavo sledila navodilom. Kaj naj rečem drugega, razen da sem si operacijsko dvorano drugače predstavljala. V filmih ti postrežejo z pogledom na zavajajočo razkošno sobano, pred mano pa je ležala majcena sobica s predelnimi stenami, ki niti niso zvočno izolirane. Misel, da sem edina v veselju, se je v hipu razblinila ob tuljenju sotrpinke, in mene je, roko na srce, malce zapustil pogum. Tista ženskica je rjovela, kot bi jo spustili iz zverinjaka: »Daj že, a boš šel ven, a ne, mater ti (PIIIIIIIIIIB)!« Vse, česar se spomnim iz nadaljevanja, je bila velika ura na steni. Odtiktakala je svojih pet minut, ki so nekako razmejevale čas med popadki (ti so bili zdaj že skoncentrirani) in blaženim mirom brez občutka, da boš bruhal in ti bo ušlo obenem. Obdobja miru so se neizprosno krajšala in z grozo sem pomislila, kaj bo, ko med enim in drugim popadkom ne bo več niti minute. Začela sem razumeti tisto ženskico, sočustvovala sem z njo, pa tudi s sabo, v bistvu z vsemi ženskami tega prekletega sveta. Lahko bi se drla, prav zlahka bi to storila, vsevpri bi psovala in zmerjala, ampak iz mene ni prišel niti glasek. Zdaj vem, da je bolje, če se dereš ali če vse, kar ti pride na pot, nekam pošlješ. Je pa tudi res, da si ob sapo, ki jo v teh naporih zagotovo potrebuješ. Ihtela sem v sebi, kaj pa drugega, in ravno v trenutku mogočnega svetobolja se mi je pripetilo nekaj najbolj nemogočega. Opletala sem z rokami in nehote iztaknila cev do maske, s katero sem usklajeno in predvsem s precej manj bolečine dihala. Uf, kakšne so možnosti? Vstati ne smem, pa saj niti ne morem. Tehnično ne preveč spretna sem zaman poskušala urediti neprijetnost in ravno takrat je kot angel odrešitve mimo pridrsala sestra. Naj koga pokliče, morda otrokovega očeta? Tiste čase nisva bila ravno v najboljših odnosih, ampak vemo kako je s krizami. Zamere kratko malo izpuhtijo. »Pa dajte.« Vtaknila je cev v masko in meni se je zazdelo, kot bi me priklopila v življenje. Lahko sem zadihala, spet so bile tu barve in gibanje. V paketu z vsem je prišla tudi agonija. Računala sem, da bom nekaj bolečine prenesla na Sergeja, bogami, da bi se prileglo. Ko se je prikazal ves v zelenem, se mi je že bledlo. Skupaj sva obiskovala predporodni tečaj in seveda mi je zdaj narekoval, kako naj diham. Pa ja, kdo lahko misli zbrano, ko se mu meša. Dihala sem po svoje, sem kar sem. Poleg tega sem se za vsako ceno skušala obdržati na boku. Postal je resno in nepopustljivo. Sestra se je namreč zlovešče primaknila bliže, roke je odločno uprla ob bok in ni ga,

ki ne bi vedel, kaj to pomeni. Očitno ni imela nikakršnega smisla za humor. »Veste kaj,« je suho rekla, »zdaj je pa dovolj crkljanja!« Prevalila me je na hrbet in res ne vem, katera od naju je bila ob tem trpežnejša. Ni popustila, jaz pa sem nekaj takega res rabila. Močnejšo od sebe. »Čas je, veste, neka ženska neumorno kliče in sprašuje, če ste že. Boste vi letali gor in dol do telefona?« Mami je, sem pomislila. Madona, ampak ta si pa res ne more pomagat! To me je šele pogrelo. Njeno prepričanje, kako nobene stvari na tem svetu ne morem opraviti dovolj dobro. Rodila bi že iz togote. Pa ni bilo treba, babica se je z vso močjo uprla ob moj trebuh in pritisnila. Bogme, da je znala. Bolelo je kot hudič, ampak hip zatem se je vse to, bolečine in muke in jok in stok, predvsem pa neznosnost situacije, zazdelo nično. Vsi napori in obup, vse je bilo pozabljeno. Rožnato bitjece, ki so ga položili na pult, da bi preverili kako in kaj, je vse odtehtalo, pa čeprav ni niti zajokalo. Ljubila sem ga od trenutka, ko se ga je sestra dotaknila po stopalu, da je nalahno zamijavkal. In ljubila sem ga tudi, ko so ga položili name, ker sva točno tisti moment spet postala eno. In tudi ostala. Med nama se je spletla vez, veliko močnejša od popkovnice, ki so jo maloprej dovolili prerezati očetu. Še to bi najraje storila sama. Ko so naju spravili v sobo, v kateri sva bila samo midva in kjer je bilo tako samotno, pa je obenem prekipevalo od življenja, takrat sem globoko vzdihnila. Dvignila sem se in se kljub navodilom, naj si tega ne drznem, sprehodila do okna. Skozi šipo sem ujela nekaj rahlih snežink, ki so poplesavale iz črnih nedrij neba, in zdelo se mi je, da podrtavajo. Podobno kot jaz in drobcen srček v še bolj drobcenem bitju ob meni, ki je z na široko odprtimi očki boljščalo v temo in se najverjetneje spraševalo – kam neki je prišlo. V gostoljuben nov svet ali tak, kjer bo prepuščen na milost in nemilost? Kar se mene tiče, je priletel naravnost v ljubezen. No, mali Maks je v tem hipu prav po odraslo prekrizal roke na prsih, nekaj, česar od novorojenčka ne bi pričakovala, in gib me je spomnil na očeta, ki je preminil točno pred letom dni. Njegov duh je našel vnukovega, me je obšlo. In tako se je začelo, tako se je začela naša družina. Kajpada se je tako tudi nadaljevalo. Naš Maksi je leta in leta koprnel po bratcu ali sestrici, po čemer koli živem in otroškem, samo da bo. In je dobil sestrico. V drugo gre laže, pravijo.

Ljudska modrost, logična postavka ali samo balzam za bodočo porodnico drugorojenca, ki je tik pred zdajci? No, včasih zna biti izjava zavajajoča, čeprav sem se tokrat (upravičeno) štela za bolj zverzirano, bolj pripravljeno, brez dvoma fit. Ampak nekaj je treba vedeti: na porod nisi nikoli zares pripravljen. Ravno sem sesala stanovanje in nekoliko bolj ljubeče še bodočo otroško sobico, ko me je na sredi dela zašvasalo. Seveda sem vedela, kaj to pomeni, zdaj se nisem mogla delati nevedne, bi pa seveda rade volje še malo odlašala. In tudi: nameravala sem posesati do konca. Ampak odlašati je bilo nemogoče. Sesedla sem se v fotelj in kot bi slutil, se je partner ravno takrat oglasil doma, na malici. Zaposlen je bil v vojski kot kurir in brez obotavljanja me je posadil v službeno petko kot poštni paket, in že sva letela v porodnišnico. *Zakaj pa ne bi rešilca?* Nič od tega. Bilo je ravno po polni luni, prometni zamaški, sitni, nerazumevajoči ljudje, ki so nama razjarjeni žugali iz avtomobilov, ker sva se vrivala brez sirene. V porodnišnici je bila prava norišnica. Česa takega si po spokojni, skorajda idilični noči prvega poroda nisem niti predstavljala. Ženske so se prerivale pred WC-ji, po klistirju si na precej tankem ledu, in kar po tekočem traku so nas pozivali v porodne dvorane. Sama sem malce osramočena obsedela na stolu blizu WC-jev. Nikoli nisem posebej spretna pri vrivanju in točno na enem izmed stolov je eksplodiral moj porodni mehur. Iz mene je steklo kot iz slabo tesnečega vinskega soda. Zaman bi bilo tajiti. V zadregi sem se ozirala naokoli, ampak ženske so bile prezaposlene s svojimi težavami. Moj priimek je zadonel po hrupnem hodniku. *Oh, a že?* Vdana v usodo sem čakala, da me z vozičkom odpeljejo v dvorano, namesto tega pa je do mene, ker se nisem zganila, malce nastrojeno prisopihala neka ne vem kaj. »Ja, kaj pa čakate?« je naveličano zabasirala in ni me presenetilo, ko sem na njenem obrazu zapazila brke. Neenakomerna razporeditev moči med nama je bila očitna, zato si nisem drznila oporekati: »Ja, a kar za vami? Peš?« Verjetno je res zvenelo neumno, ampak če razumeš okoliščine, dobi smisel. Navdajal me je namreč občutek, da me bo prehitelo in bom že med potjo do dvorane odtesnila še otroka, žal ne brezmadežno. Daleč od tega. »Ja, a si mislna, da teum nosla al kwa? Sej še sebe komi.« Res me je to obšlo, priznam. Ampak zadržala sem se. Kakor sem zmogla in znala, sem odšepala za njo, popadki so postajali silovitejši in vse je potekalo dosti hitreje kot prvič. Rodila sem v pol krajšem času, čeprav ne tudi s pol manjšimi bolečinami. Ravno nasprotno, lahko bi rekla, da so bile te potisočerkjene. Ampak tokrat tudi otroček ni bil neslišen. Ko so jo, malo srborito deklico, vso rdečo in takrat še brezimno, potegnili na plano, njenega glasu ni bilo moč zgrešiti. To je bila in še vedno je naša Staša! Zaripla od togote se je drla kot jesihar in na vso moč opletala z vsem teleščkom. Zbala sem se, da bo zdaj zdaj poletela s pulta. Pa naj še kdo reče, da so si otroci podobni. No, za moja dva sem od začetka vedela, da sta kot dan in noč. In za konec lahko zaupam še nekaj: tako je še danes.

MG

MAKE LOVE NOT WAR - HONG KONG

016
KRALJI
ULICE

foto: Stefano Leonardi

foto: Stefano Leonardi

IZGON IZ RAJA

I.

Še mal, še mal
in izginila bom s tal,
se ve, se ve, da tako
se vendarle ne sme iti,
ne dotakniti vsaj rok se gorečih
z ljubeznijo.

II.

Premalo želiš, se hitro navdušiš
na novo povest zapleteno, a mlada,
po mleku matere dišeca
stojim pred
teboj!

Zato se prvi umakneš, odvrčeš,
me pogledaš kot bolho, mimogrede,
umazane, v solzah polzečih po razgretih licih,
da noge zdrve z mogočno silo mustanga
naproti novemu.

Apolonija

SVET JE LEP

**SVET JE LEP,
ČE LJUBEZEN IMAŠ,
ČE Z NEKOM POKRAMLJAŠ,
ČE SREČO SPOZNAŠ.**

**SVET JE LEP,
KO JEZO SPODIŠ,
KO NASMEHE DELIŠ,
KO VESELJE LOVIŠ.**

Lipnik

017
KRALJI
ULICE

**SVET JE LEP,
KO SRCE ODPREŠ,
KO ZA SANJAMI GREŠ,
KO OBLJUB NE POJEŠ.**

**SVET JE LEP,
ČE POGUM TE KREPI,
ČE NI TE STRAH,
KO SE STEMNI.**

**SVET JE LEP,
KO TE BLIŠČ NE SLEPI,
KO ČUTIŠ ŽIVLJENJE,
KO ŽALOST ZBLEDI.**

**SVET JE LEP,
ČE NIČ NE BOLI,
ČE NI VEČ SKRBI,
ČE POGLED SE ISKRI.**

**SVET JE LEP,
KO SI, KAR SI.**

BARBARA KALIŠNIK

MOJ ŠPORTNI MOZAIK

Moj pisani športni mozaik sestavljajo številni kamenčki. Prav vsi so mi zanimivi in dragoceni, nekatere od njih pa nameravam na tem mestu na kratko predstaviti ...

POHODNIŠTVO

Začelo se je najbrž z družinskimi izleti, ko sem bil še predšolski otrok oziroma osnovnošolec. Največ smo zahajali v Polhograjsko in Posavsko hribovje, se pravi na najbližje griče zahodno in vzhodno od Ljubljane. To so bila prijetna in zanimiva potepanja. Včasih smo si ogledali tudi kakšno cerkev in v njeni notranjosti zapeli. Zapletali smo se v pomenke s kmeti iz zaselkov in vasi ob poti, ki so nam v pokušino radi dali domače dobrote. Nabirali smo seveda tudi borovnice, maline, gobe in kostanj. Ko sem odrasel, sem začel sam zbirati podatke o zanimivih izletih in le-te podrobno načrtovati. Imel sem navado, da sem se prvič odpravil na pot sam, drugič pa sem po isti poti vodil prijatelje. V takšen izlet, ki je lahko trajal tudi dva ali tri dni, sem poskušal vključiti čim več zanimivosti: graščine, bunkerje, potoke, jezerca, slapove, podzemne jame in še marsikaj.

KOLESARSTVO

Začelo se je z maminim zelenim »maxi« ponijem. Čeprav ta ni imel prestav, sem z njim večkrat premagal pot iz Ljubljane v Borovnico in nazaj. V vasi blizu Borovnice sta namreč živela brata Mišo in Sašo, moja prijatelja. Kasneje so me trije bratje, sinovi prijateljev mojih staršev, navdušili za tekmovalno kolesarjenje. Včlanil sem se v kolesarski klub Astra in začel marljivo trenirati. Udeleževal sem se tudi dirk, kronometrov in maratonov. Čeprav sem po kakšnih dveh letih klub zapustil, mi tistega obdobja ni žal, saj sem se športno zelo razvil, spoznal pa sem tudi številne zanimive poti osrednje Slovenije, po katerih smo vrteli pedale med treningi. Pozneje sem z bolj robustnim kolesom, ki sem ga opremil s torbami, večkrat lagodno potoval po Sloveniji in tujini.

TEK

Pravzaprav sem ustvarjen za tek na daljše proge. Že moja naravna hoja je zelo hitra, kar mi povzroča probleme med sprehodi v družbi drugih ljudi. Kar naprej se moram ustavljati in jih čakati ter poslušati njihove pripombe in pritožbe. Ne razumejo, da tega ne počnem zato, ker bi se mi mudilo. V življenju sem imel nekaj obdobji intenzivnega ukvarjanja s tekom. Prvo je bilo malo pred mojim odhodom k vojakom. V knjižnici sem našel drobno in skromno knjižico, ki me je močno spodbudila k teku in vadbi. V vojski je le malo manjkalo, pa bi se uvrstil na armijsko tekaško prvenstvo. Pred nekaj leti pa sem sredi Ljubljane po naključju odkril tekaški poligon, ki me je navdušil. Največ sem tam tekel v obdobju, ko sem bil brezposeln. Pretekel sem nekaj tisoč kilometrov in zraven neznansko užival. Prebral sem tudi veliko knjig o tekačih na dolge proge in tudi sam pretekel nekaj zelo dolgih tekov, tudi dvakrat daljših od klasičnega maratona. To so bila lepa in nepozabna doživetja, čeprav je včasih tudi bolelo.

PROSTO PLEZANJE

Lahko bi rekel, da je plezanje naša družinska tradicija. Na začetku svojega študija na fakulteti sem začel plezati v plezalnih vrtcih, pa tudi v naših hribih. Plezal sem s prijateljem in mentorjem Gregom, ki sem ga nekoč spoznal na morju, pa z mojim bratom in s plezalc iz društva Akademik. Ko se oziram

Damjan Majkič

nazaj v tisti čas, se zavedam, da je bilo moje takratno početje zelo nevarno, saj se nam je strašno mudilo v prostrane, krušljive stene, še preden smo imeli za seboj dovolj izkušenj. A večina nas je imela srečo, večina ... Še danes hranim beležko, kamor sem si zapisoval opravljene vzpone: datum, ime smeri, dolžina smeri, povprečna težavnost in težavnost ključnega mesta, ime soplezalca ... Samo jaz vem, kakšne napete zgodbe se skrivajo za skupnimi podatki.

POTAPLJANJE

Veliko mojih prijateljev in znancev se kar resno potaplja. Mene pa je potapljanja strah. Na vdih sem se potopil do globine sedmih metrov, globlje ni šlo, ker me je pričelo boleti v enem od ušes, pa tudi voda tam spodaj je bila precej mrzla. Izenačevanja pritiska v ušesih sem se naučil šele na otoku Obonjan pri Šibeniku, kjer sem se v spremstvu inštruktorja z bombami potopil na globino enajstih metrov in si tam pol ure ogledoval podvodna čudesa. Prej se mi je na dno in nazaj preveč mudilo, jaz pa sem mislil, da je nekaj narobe z mojimi ušesi.

JAMARSTVO

Kot plezalec sem že imel opremo in znanje, podobno tistemu, ki je potrebno za raziskovanje jam in brezen. Nekaj stvari sem še dokupil, nato pa sem se s prijatelji začel podajati v podzemski svet. Sistematično sem iskal jame v bližnji okolici Ljubljane. Našel sem jih kar nekaj. Bile so manjše od tistih starih in slavnih, ki smo jih tudi obiskali. Posebno doživetje je bilo srečanje s človeškimi ribicami v naravnem okolju. Zavedali smo se, da so ta bitja ogrožena in zaščitena, zato smo jih samo opazovali z oddaljenosti nekaj metrov.

JAHANJE

Jahanje me je sicer mikalo, vendar sem se konjev nekoliko bal, pa tudi smilili so se mi. Kljub temu sem opravil začetni tečaj jahanja v maneži na Vrhovcih v Ljubljani. Bilo je poleti in neko

dekle je tako navdušeno umivalo in krtačilo konje, da sem lahko brez skrbi šel iz sedla naravnost v veliko čitalnico knjižnice NUK študirat. Kasneje sem imel »intenzivni tečaj« jahanja, ki je trajal samo en dan. Moj zelo izkušen prijatelj Miha me je vodil na konju skozi gozdove, blato in luže, strme klance, visoke trave in celo čez prometne ceste. Preskusil sem kas, galop in tudi skok s konja v visoko travo med samim galopom. Ta padec je bil moj »krst«. Miha je potem mojega konja lovil po okolici, meni pa je še prej pokazal, kako moram držati njegovega, da me ne ugrizne ali brcne.

MEČEVANJE

Nekaj časa sem zahajal tudi v skupino »vitezov« in »princes«. Občasno smo nastopali na srednjeveških dnevih in imenitnejših porokah. Poleg petja in plesa smo vadili tudi z meči in loki. Mečevanje je bilo precej nevarno, a me je navdušilo. Zdaj pa lahko zatrdim, da poznam vsaj eno borilno veščino. Morda mi kdaj pride prav ...

PLES

Za ples se mi je »odprlo« razmeroma pozno, čeprav sem si želel znati plesati že od nekdaj. Največ sem vložil v argentinski tango in od njega tudi največ dobil. Vmes se mi je zgodil krajši skok v biodanzo, umeten ples, ki prihaja iz Čila. Najraje imam sodobnejšo obliko tanga, tako imenovani tango nuevo, poslušam pa tako staro kot tudi moderno – elektronsko tango glasbo. Plesal sem po Sloveniji, Evropi in tudi zunaj evropskih meja. Kot plesalec nisem nič posebnega, razen če rečemo, da smo vsi ljudje posebni – tudi kadar smo v vlogi plesalcev oziroma plesalk.

Celoten seznam športov, s katerimi sem se tako ali drugače ukvarjal, je precej daljši. Tudi športnih zgodb imam na zalogi še veliko. Zgoraj napisano pa naj bo skromen dokaz za trditev, s katero se popolnoma strinjam: Življenje je lep šport!

Jurij Kunaver

NIZKOKALORIČNO MASLO

Obuješ najnovejše teniske iz Bangladeša, se oblečeš v fin Adidas, Pumo in ostale pozlačene krpice blaga in stečeš na pločnik. Laufaš, piješ ustekleničeno vodo iz Avstralije in si naštimaš house, ki ti ga je ravnokar predlagal star kolega, ki skoraj dogmatično verjame, da je poznavanje hitrega udarjanja električnih bobnov in ponev pred védenjem, od kod prihajata Alpsko mleko in pivo v njegov hladilnik. In potem prestavljaš noge, si v mislih beležiš vse kalorije, ki jih kontrolirano porabljaš, in jih že sproti odštevaš od piščančjih prsi, ki si jih pojedel za kosilo in čipsa pred televizijo. Paziš, da pri vsem tem striktno ohranjaš resen izraz na obrazu (z dodatkom lepotnega trpljenja – češ, glej, kako se matram), in mimogrede preskeniraš dve iz iste ulice, ki ravnokar preizkušaata raztegljivost novih legic.

Vse to zato, da pokažeš, da ni lahko. Kje pa! Gre za zelo specialen sistem ohranjanja ugleda v kombinaciji s povečevanjem samozavesti pred ogledalom. Vsakotedensko mučenje in potem še fitnes in tenis ... Prvi za zadovoljitev številčne norme selfijev, drugi za ohranjanje tako imenovanih socialnih vezi. In potem naj še kdo reče, da ti gre v življenju »kot namazano«?

Pa kakšno maslo ... tukaj gre za resne treninge vsakodnevnih fraz (»Kva dogaja, stari?« in »Si vidu tisto pičko tam?«) in vsesplošno priznavanje ostalih egov z namenom, da za par centimetrov povišaš svojega. Višina pa je merilo vsega. Vse, kar ni v višini tvojega vzvišenega pogleda, ne obstaja. Tako preprosto je to. Življenje je šport in popolnoma jasno je, da v njem preživijo tisti z najdaljšimi nogami in občutkom za stil, ker brez sponzorjev pač ne gre.

In življenje je lepo. Dolgčas ti ni. Zmeraj najdeš kaj za početi, tudi če gre za prelaganje viskija v kozarec in praznjenje le-tega, ker polnega pač ne moreš pustiti. Si sila pomemben osebek na sila pomembnem planetu in četudi že leta govorijo, da Zemlja ni središče vesolja, čutiš v zadnjem ostanku srca, da se te krožnice vrtijo drugače.

Gre za to, da prilaufaš do ciljne črte, vržeš plastenko iz Avstralije, ki se ne bo razgradila še naslednjih deset tisoč let, v travo in to je to. Naredil si svoje, ostali pa naj skačejo po svoje. Tam, kjer jih ne vidiš. Ne slišiš. Ne slutiš. Da ti ne uničijo slike, za katero si tako skrbno iskal dobro ozadje. Če je sončni zahod, je pač sončni zahod, ne moreš sedaj prilagajati garderobe vsaki zakotni ulici. Tisto ni na mestu in tvoj fotograf je specializiran izključno za nasmeške za prodajo zobne paste.

Po pol ure prilaufaš nazaj do svojega bloka. Majica je dostojno mokra od potu in lasje se ti svetijo (nekaj želeja in ob ušesih pot). Pozdraviš sosedo, ki te slači s pogledom in verjetno obnavlja večerno srečanje prejšnjega tedna, ko nisi našel nobene druge in si se moral zadovoljiti z nekaj celulita na nogah. Bežno se ji nasmehneš in elegantno preskočiš par stopnic. *To je življenje*, se ti mota po glavi kratek filozofski preblisk. In potem: *Koliko kalorij sem torej porabil?*

Helena Zemljič

foto: Aleksander Petric

ROMANCA V MESEČINI

020
KRALJI
ULICE

Ko sva šla sinoči v mesto,
taka luna je sijala,
kot da bi jo kdo narisal;
silno svetla velikanka
te je čisto osupnila:
»Glej, kako nocoj neznanska
luna tam na nebu sveti,
rdeča kakor pomaranča ...«
si mi rekla vsa iz sebe
in pomislil sem: »Da, draga,
tale noč zna biti divja!«

Šla sva mimo Orto Bara –
hrup in gneča nepopisna;
živa glasba je igrala,
nek pijanec ves zelen je
tam jelene klical s praga –
malce šolne ti poškopil,
nanj si zdrla se kot sraka,
komaj sem te spet pomiril.
»Polna luna je, za vraga!«
sem pomislil, ko bila sva
po tej sceni zopet sama.

Šla sva gor k Ljubljanskemu gradu,
kjer ljubimcev kolonada
se sprehaja v mesečini.
Nisva vzpela se kot kakšna
botra v Lorcovi romanci,
bolj počasi sva krevsala
in ob vznožju hriba raje
vožnjo z gondolo plačala.
Tisto noč se grad je svetil
na zeleno – kakor v sanjah
stala si pred mano ista
slepa mesečna ciganka:
koža in lasje zeleni,
oči – srebrnika hladna,
»verde que te quiero verde,«
sem pomislil ves zasanjan,
pa ti mobi je zazvonil
in je k vragu šla romanca.

Šla sva dalje, dol po hribu,
polna luna se nad nama
je smejala na široko,
ko prišla sva do vodnjaka,
si ti komaj še hodila,
ker te je potreba strašna
mučila, da si medlela,
rekel sem ti: »Zdrži, draga,
za vogalom, glej, prav blizu
Tromostovje se nahaja
in pod njim je toaleta ...«

foto: Aleksander Petric

Toda v tem si ti že našla
bolj umetniško rešitev
in v zavetju cvetličnjaka
pločnik z lužco okrasila
in pomislil sem: »Za vraga,
lunin ščip res navdihuje!«

Šla sva slednjič še do puba,
ki se Sax pub imenuje,
tja v Trnovo sva pristala,
kraj nesrečnega imena!
Živa glasba je igrala,
družba pisana krog naju
je prepevala pijana,
žal oba sva brez posluha,
pa sva jim le pomagala
pivske prazniti kozarce,
dokler ni slabost me strašna
tja h Gradaščici zvabila
in izbruhal sem od kraja
vse, kar prej sem vase vlival.
Dvojna luna se smehljala
mi je v brk z gladine reke,
ko začutim iznenada,
da me vleče dol v globino
sila temna, nepoznana,
ki me hoče utopiti,
tam, kjer mesec se nahaja,
in pomislil na grozljivo
smrt sem pesnika Li Baja,
ki utonil je v tolmunu,
ker pijan je, brihtna glava,
hotel lunin lik objeti.

Drugo jutro sem ves zmačkan
zbudil z ustnico krvavo
sredi čudnega se kraja,
kmalu sem dojel, da tole
policijska bo postaja.
V hipu sem se streznil, misel
nate me obšla je mračna,
kar zaslišim iz sosednje
celice tvoj glas, ki joka
in me po imenu kliče.
»Tu sem,« rečem, »tu sem, draga!«
In presrečna skoz rešetke
sva poljub si izmenjala,
sled solza na tvojih ustih
sled krvi je z mojih spirala,
vtem prišel je paznik s ključmi
in odklenil težka vrata
je samice, kot zločinca
z glavo sklonjeno odšla sva
na svobodo, pri izhodu
še nočitev poravnala
ter krenila proti domu
zmedena in razcapana,
a vesela, da težave
včerajšnje so zdaj za nama –
res še dobro, »Kaj, če vedno
polna luna bi sijala,
ne samo na vsake kvatre?«
sem pomislil, ko prikradla
sva naposled sredi dneva
do domačega se praga.

Matej Vresk

KRALJICI

TANJA SAN

ŽIVETI S TABO JE LEPO.
-ZASPATI S TABO JE LEPO.
OSTATI LE V NAJINI KAMRICI JE PRELEPO.

OKUSNO JE OPAŽATI ZVONJENJE NAJINIH GOSTITELJEV.
OKUSNO POKUŠATI STRPNOST KOLES.
VEČ KOT OKUSNO JE BOŽATI TVOJE REBRO.

LEPO ODELA SI BALADO.
SRAMEŽLJIVO IN PONOSNO SI PREČKALA NOTNO CESTO
IN SE OZIRALA ZA MENOJ.

JE TISTO MODRO NEBO ŠE NA SVOJEM MESTU?
TISTO ŠE KRASI NAJINEGA SPROGRAMIRANEGA ČUVAJA?
OKO ŠE IŠČE NANOS ŠEPAJOČE?

ŽIVETI S TABO JE LEPO.
ZASPATI S TABO JE LEPO.
PRELEPO.
PO.
PRELAMLJAVA.

ANASTAZIJA OM

SRPAN MALI JE,
ŽETEV NAJU ČAKA,
POTENJE IN OB OGNJU ČVEK.

V MORJU ČOFOTANJE,
POD VODO NEVIDNO BOŽANJE,
LEŽE NA TRAVI ZVEZD OPAZOVANJE,
ČUDOVITO ODPLESALA SI TANGO,
EKSTAZNO ČUTEČE,
CEL ODER ODZVANJAL JE UTRIP TVOJ.

GREVA ZAJET MODRINO NEBA,
ODKRIT ČUVAJA, NAJINEGA, SPROGRAMIRANEGA,
GREVA ZEMLJO, DOM NAS VSEH OBJET.
POTOVATI S TEBOM JE LEPO.
ČOFOTATI S TEBOM JE LEPO.
OBLAKE ŠTETI PRELEPO.

BREZ DENARJA ZA POLPENZION?

SAJ VEŠ, HOSTEL POD SVOBODNIM NEBOM
ŠE VEDNO OBSTAJA IN NE, NISI PRESTARA.

Severa

Severa

MALI KRALJ MAREČARE

MALI JE ODŠEL, VELIKI OSTAJA,
VELIKI GA ČAKAJOČ PUSTI,
MALI NE ODGOVARJA.
MALI IN VELIKI, TU IN ZDAJ.
ALI PAČ DALEČ PROČ IN NIKOLI.
PRESNETO DOBRO JE OBA ZADELO.
NEKOGA V RJAVO, DRUGEGA V BELO.
TESLO MALO TI KRALJEVSKO ...
... POSTANI TESARI IN DELAJ VESLO.
KRMARI IN UBRANI VAL ...
... VAL ŽIVLJENJA!

VELIKI KRALJ ŽIGAŽAGA

MELKIJAD: REČE MALI VELIKEMU KRALJU?
ODŠEL SEM TJA, KJER SO BARVE, BARVASTE.
KJER NI VSE SAMO ŠE ČRNO-BELO,
KJER SE BARVE MAVRICE IZLIVAJO V VAL ŽIVLJENJA.
OBČUTEK SVOBODE JE MOČNEJŠI.
IN BREZ SKRBI, PIPI LJUBI TO ŽIVLJENJE.

KRALJA

FRANJO FRANČIČ - SVOBODA

*Za vse boš plačal.
Največ boš plačal za svoje rojstvo.
Jata posmehljivih ptic te bo zasledovala
skoz življenje.
Ob uri miru
in ob uri nemira
se bo spuščala na tvoje prsi.
Terjala bo plačilo.
In ti boš dajal in dajal.
Ampak odrešitve ne bo nikoli.
Ker ni nikjer odpuščanja.
Nikjer ni odrešitve za človeka.
V sebi nimaš vrednosti,
s katero bi plačal.
In sam si plačilo za vse.*

022
KRALJI
ULICE

V tuji sobi sedim na robu postelje ugaslega ognjišča, ob tuji ženski, ki govori in govori o ognju, strmim v leno zeleno reko, ne vem, kdaj smo ubili otroka v sebi, potohodcev ni več, za vse plačaš, te mrtve ptice, hijene in kače, to trganje, ta kepa pepela, žalost v njenem pogledu, nemoč in golo telo, ki leži v hladu pozabljenih ljubljenskih, samo koraki po stopnišču pozabe in odmev zvonov.

Ivan, Ivan, Ivan, Cankar, da, kaj bi ti danes, kaj bi ti danes?! Bi tu Murn Aleksandrov še enkrat napisal: Dragi Cankar!

Klanjam se Ti, spoštujem Te in občudujem, ker si storil to, kar doslej še ni nihče. Ti si »ausserordentlich feinfühlig!« Spoznal si me tako rekoč nevede, seveda toliko, kolikor sam sebe jaz poznam. Jaz sem v resnici čuden človek. Življenje vnanjo se mi zdi kot nekaj, kar ni moje in kar me samo zanima – Iz tega reflektira duševnega si boš lažje marsikatero pesem razložil – Včasih se mi zdi veliko in lepo, da ga občudujem in se tresem v neki sveti tihoti, včasih pusto, prazno, mrtvo ... Izjokal bi se, ubil bi se! Ljudje se mi zde nekaj grozovito – ne vem, kako bi se izrazil – Te utisi se menjavajo včasih hipno in pretresel si me s svojim stavkom »Ali vrag vedi, ta krajina se zdi človeku danes lepa in velika, trenotek potem pa mrtva in prazna –«, ker si mi tako izborna pogodil notranjost. Včasih mislim, da sem blazen. Polasti se me »ein dumpfer Zustand« – Tedaj se vidim pogreznjenega v velik kup blata, vse v meni se razpusti, oči mi zavezajo – Vse se mi zdi tuje, brezglasno, neiznosno. Drugič zopet se mi zdi, kot bi plaval v neskončnih krogih, ovit okoli celega sveta, nad zemljo in se ji ostudno zaničujoče rogal in ji plaval v obraz. (Morebiti je ta odtujenost odmev temnih, odtujočih razmer, med katerimi sem tako čudno rasel ...) Dalje praviš, da ne veš, kam merim in kje se ustavim. Moj Bog, če bi jaz kam meril, bi bile pesni v resnici drugačne. A to mi ni prišlo doslej niti na misel. Vrgel sem na papir posamezne trenutke in utise, in mučno svetsko naziranje svoje duše. Trenutki, samo trenutki! V njih dostikrat sam sebe ne poznam – zde se mi velikanski vzdih – neznanega sveta. (Govorim tudi o pesmih, ki ti jih nisem poslal, pa Ti jih pokažem skupno, ko prideš v Ljubljano.) Mogoče to ni pravo, vsaj v duši čutim večkrat in vedno večkrat »ein Werden«, neko polnost, osvajajočo si nadvlado. Dovolj! Oprosti, da sem se Ti odkril tako odkritosrčno, da sem predrl sam mejo, do katere si Ti prišel. Še enkrat, od zdaj Te ljubim. Ti si človek! Prosim pa te, da to moje pismo sežgeš, ker je pisano

Srečko Marušič

samo zate, ki je znaš in je boš umel.
Na svidenje v Ljubljani!
Ves tvoj Jos. Murn

Sam pa se spominjam Dunaja in tebi, dragi Ivan

Na Ottakringu, v novodobnem getu, nič drugače kot za čase Cankarja, Kitajci, Turki in Hrvati, razpadajoča pročelja starih predmestnih hiš, na vzporedni ulici Hatelldorfer Strasse 79 mali hotel Lucia, tista mala koroška Slovenka, ki se boji svetlobe, tik pod karminasto streho se v kopalnici zračne razdalje desetih metrov umiva Rubensova ženska čvrstih stegen in dojk, ona čaka, z Bernhardom v naročju, Sečnja, on kadi ob oknu, v izropanem malem baru pajaci iz pozabljenih pravljic, boji se, samo potem, valovanje, kot bi rezal, ji dvigne nogi na ramena in jo nabija, da se ji v koticu ustnica nabira slina, odpri oči, glej, glej naju, ponavlja, zaman, ne premaga razdalje telesa, nepotešena, prepotena, gola obležita, ta utrujeni dvojec brez krmarja.

Na jug, na jug si rečeš, da bo sonce, da bo žametni zrak in potem padeš na trdna tla ...

Ne daleč stran od smrdljive železniške postaje ropočejo stari tramvaji, na vsakem vogalu kup plastičnih odpadkov,

potepuško krdelo psov brez ovratnikov, zdolgočasene uniforme brez oči, daleč ob Brankovega mosta, zadah iz njenih ust, sprašuje, kako to, da nisem pripravil kaj pijače, na vseh vhodih kamere, botoks, napihnjene ustnice od slabih liftingov, zemljevid kože že dobro preoran, tehnika enaka, nobenih zaigranih čustev, Ana Saltana, na štantih plapolajoče majice Miloševića, Mladića in Karadžića, čaka, skoraj trpi, da mu pride, gleda v strop v nekoliko obledele tapete, Seka, sestra moja, jebo ti konj tvojo sestro, spodaj Savamali čaka na novo stranko, Kalifornija blues, morda bi beseda nagraužna zadela odtенок pomena, a kaj, ko je slepo oko ekrana ugasnjeno in do večera je še daleč.

In vendar se dobro, dobro spominjaš te knjige Branimirja Glumca, Zagrebčanka ...

Teče kot reka, v Zagrebčanki, besede brez kamnov, ona čaka, ni vajena vstajati pred zoro, niti takrat ni, džankica, ko je bila edina skrb roba za šus, vse je uredila prejšnji večer, kradla po Orto Baru, prodajala svoje prebodeno telo, prebiti se, za njega je bil eksperiment, ni se zavedel, kdaj ga je očaral njen ubiti pogled, njena tema in nemoč, parkiral je pod lučmi, računal, koliko časa ima, da se vrne v dom fantom, kadil cigaret za cigaretom, ko je končno sedla v avto in rekla: »glej, včeraj sem si pobarvala lase«, »nii panike,« bi odgovoril z njeno parolo, ko sta se vozila po praznih mestnih ulicah, po goli požgani pokrajini, zaman, zaman, ni azila, ni srečnega otoka, ob reki, na blatni poti sta se ustavila, prislonil jo je ob drevo, njen obraz ugasli vulkan, tako uslužna, tako vdana, razprta, ko jo je nasadil od zadaj, tako brez glasu, kot rafali, čista sem, ne rabim, ničesar ne rabim, je prepričevala samo sebe in na črpalki na skrivaj kupila tri male stekleničke gina, on pa je slonel na železni ograji in opazoval golobe, ki so se prepirali za drobtine, te leteče podgane, ta zrcala.

V apartmajih Stojić se že sredi dopoldneva opotekajo pijani Škoti, zunaj je krepko pod minusom in košava neusmiljeno

brije, bradati puščavniški pesnik trosi laži za marmorno mizo lokala Atene, na mizi leži obesek za avtomobilске ključke, volvo, ona ga čaka, veš, več kot tri leta nisem dala moškemu, dala, odmeva, množice policajev v čeladah in oklepih, plapolajo rdeče in črno-bele zastave, golobja pesnica, ki skriva obožuje nacionaliste, ima sveže oprane lase, ne vem, reče, mar prijateljski objem ni dovolj, pravoslavna maša, padajo trupla na tla, pokrijejo si glave z rokami, njen pomečkani obraz, počasne, pijanske kretnje, vrnila se je iz Bruck der Mura, kjer pazi na dementno Avstrijko, pleše s povešenimi dojkami, niti ne opazi, kdaj se on vrne, obrne jo na bok, skoraj strga hlačke z nje, njene misli tam nekje v desetem nadstropju obmorskega mesta Varne, zaman je, zaman.

Besede zgrešijo vse napalmske besede podle dobrovoljne dišeče strahopetne prešerne pozabljive prežvečene goljufive rimane prazne zgrešijo preverzne prašne lažnive obupane bele boleče zamujene bojazljive zgrešijo puhle plehke samotne klepetave sončne tihe silovite gluhe pogumne hrupne umazane erotične skopuške zgrešijo gnojne ledene deževne mahedrave sive skopuške blazne utripajoče glinene bolne pogumne zgrešijo zlobne jecljave kurbirske begave klečeplazne duhamorne lisjaške morilske nebeške mizerne varne samotne lisjaške krvave shizofrene krvave zgrešijo trpeče zamrznjene močne strahopetne sovražne pohabljenе potepuške brezdomne mehke trpežne slovesne prašne rabljene pozabljive zgrešijo zamaknjene slikovite prerrojene abortirane suhoparne žalujoče sončne dušebrižne blodne šušmarske bojazljive sanjske raztrgane kratkovidne zgrešijo nezrele pikolovske bistre splozke bodrilne vetrovne strahopetne deževne duhamorne razgaljene tihe bojevite iskrive pohušljive ognjevite brezvoljne odbijajoče hropeče zgrešijo na vratih pekla spoznanja da je vse zaman vse te odvečne nabuhle besede vržene v praznino v ogenj pozabe vse te besede vsa ta reka ta splet norosti in bolečine zaman je besede zgrešijo ...

023
KRALJI
ULICE

OČKA BOM

V naši reviji ste lahko zasledili, da se trudim, da naše drage bralce in zveste bralke malce informiram o svojem preteklem življenju, ki ni bilo prav nič lepo. Nisem imel osnovnih pogojev za življenje – človeka dostojno življenje. A moja vztrajnost se je naposled le obrestovala, postal sem državlján R. S., po 22-ih letih izbrisa iz registra stalnega bivališča, letih in letih birokracije in kljub temu, da sem rojen v Ljubljani, sem septembra 2013 ponovno postal državlján R. S. No, od takrat se je v mojem življenju marsikaj zgodilo in spremenilo, med drugim tudi to, da bom pri 37-ih letih prvič postal očka. Sedanjo partnerko sem spoznal po nenavadnem spletu okoliščin. Znašla se je v nenaklonjenih razmerah, saj je ostala brez zaposlitve ter s tem brez vira za preživetje z dvema otrokoma. Naposled tudi brez strehe nad glavo. Zato je bila prisiljena v oddajo otrok v rejniško družino. Na ukrep je pristala, saj naj bi trajal le kratek čas, tako so ji vsaj zagotovili na CSD-ju. Skratka, bili so polni sladkih besed in obljub o stikih in telefonskih kontaktih z otroki. Njenimi otroki. Koliko

je še takih in podobnih primerov! Moral sem vam malce približati tole najino situacijo. Trenutno sva v pričakovanju novega otroka. Sam bom očka prvič, pa čeprav sem s prejšnjo partnerko živel celih 10 let, a se ni izšlo. Zato sem še toliko bolj vesel, oba sva vesela tega otroka. Ko boste brali te vrstice, bom že očka, prvič v samo tej vlogi, ki se je neizmerno veselim. Veselim se novega člana v naši družini, pa čeprav smo v majhni sobici na Viču. Z vlogo očeta sem se posredno seznanil pred dolgimi leti, saj je moj pokojni brat postal očka že 95-ega leta. V tej vlogi se ni najbolje znašel, zato sva z babi (mojo mamo) opravljala levji delež pri vzgoji. Tokrat ne bom samo stric, ampak tudi očka. Opravil sem tudi starševsko šolo, da bom lahko prisoten pri porodu, a o vsem skupaj pa kdaj drugič več, veliko več. Težko pričakovani rok bo napočil 19. 4. 2015.

Ero

V OBLASTI GROMA

Biti v napetosti, začutiti v vseh celicah energetskega naboj in potem ta naboj izkoristiti za zmago. Zmagovati! Biti nepremagan! Ta občutek je Adija spremljal, odkar ve zase. Bil je vrhunski športnik. Žilav in neusmiljen. Vase zaverovan atlet. Za sabo je puščal vse – starejše in mlajše, perspektivne in vrhunske tekmece. Z najboljšimi športnimi rezultati je veljal za nepremagljivega. Zmaga je zanj pomenila dotik neba. Štartni strel je v njem sprožal ekstremno delovanje adrenalina, najstarejšega človekovega hormona plenilca, in ga vedno znova izstrelil v zmago. Leta je zmagoval. Tako dolgo je hodil z zmago ob sebi, da je pozabil na resničnost, na šolo, na dekleta, na prihodnost ... In celo na življenje samo. Bil je paradni konj najboljših športnih znamk. Ponosno je nosil njihova oblačila in pripomočke (kot so denimo modna očala, ki dajejo vtis, da z njimi nič ne vidiš) ter izizvalno razkazoval svoj razkošen tatu z upodobljenim starogrškim atletom. Če bi imel Adi tudi športno srce, bi bil lahko utelešenje starogrškega junaka. Vendar ga ni imel. Daleč od tega. Bil je brezobziren in zato neizogibno nepreviden. Ni upošteval nasvetov svojega trenerja, da bi bilo treba posodobiti tehniko treningov ter spremeniti kondicijske vaje. Kot bika za roge, se je držal svojega sistema dela, verujoč v svojo moč in izbranost. Nekega dne ga je brezobzirnega in brezskrbnega na pomembni kvalifikacijski tekmi kot strela iz jasnega, sicer za las (pri teku je vedno usodno pomemben le las), premagal perspektiven športnik, ki se je že lep čas zanesljivo vzpenjal med favorite. Adija to ni skrbelo, saj je bil najboljši. Tokrat bi ga moralo. Med tekom je nejeverno gledal v široka pleča bodočega prvaka ter tako in drugače ostal brez sape. Najprej je začutil grenak priokus poraza. Tako grenak, kot bi se mu žolč izlil v ustno votlino. Drugi občutek je bil še hujši – občutek neizrekljive osamljenosti v svojem porazu, posledično zaradi drugorazredne pozornosti medijev. Najstrašnejše pa je bilo, da se ga novi favorit Nal, študent fizikulture, očitno prav nič ne boji. Adi je pozorno opazoval, kako je nekaj sekund uglajeno pozdravljaj navdušeno publiko, potem sproščeno poklepetal z mediji in ko je zagledal Adija, mu je športno podal roko, kar je ta moral (tudi

Miha Andoljšek

športno) sprejeti, saj se je vse dogajalo pred očmi gledalcev. Hotel ga je še potprepljati po ramenu, vendar je bilo to za Adija nesprejemljivo. Javni dokaz premoči! Nervozno je potegnil roko nazaj, brez besed se je obrnil in s ponarejeno mirnim izrazom na obrazu zapustil štadion.

Nekaj tednov ni prišel k sebi. Prvič v življenju se je počutil šibkega, ker se ni mogel istovetiti s svojim uspehom. Preprosto, ker ga ni bilo. Dojel je to, česar se je njegov trener že dalj časa zavedal. Adi je bil športnik, čigar garancija je bila meso. Vsi drugi deli njegovega telesa in njegovega bitja ga niso mogli dohiteti. Meso je lahko dohitel le poraz. Te resnice ni bilo moč mirno sprejeti. Njegov habitus se je neizprosno krčil. Svojih drugih lastnosti ni mogel vzljubiti, ker skorajda ni vedel zanje. Civilizacijskih vrednot in oporišč tako rekoč ni poznal. Živel je sam, brez besed, s televizorjem, utežmi in proteini. Po strahotnem porazu je Adijevo življenje začelo dobivati drugačno reliefno podobo. Njegovo telo je kazalo zanesljive znake abstinenčne krize. Bil je odvisen od adrenalina, ki je znova in znova zahteval svoj delež. Adi je živel v oblasti groma. Nemogoče ga je bilo ubiti. Morda le utišati. Z nevarnim tveganjem ... Drugih medikamentov ni bilo. Ko je to dognal, je samo še spal. Nekaj tednov skupaj ... In sanjal o: »Ne greši!« Zbudil se je v sončno nedeljo. Bil je dan novih kvalifikacij, usodnih za njegovo športno kariero. Odkar je spet treniral, se je počutil bolj samozavestnega, ne pa bolje. Oklepala sta se ga strah in dvom v lastne sposobnosti, kar ga je po drugi strani zelo jezilo. Strah, dvom, jeza –

občutki, ki so bili do nedavnega uganka, so prežali nanj, ko je najmanj pričakoval. Kot v deseti rundi pri boksu. Danes pa je bil trdno odločen, da jih bo zmlél in zatrl. Z vso preudarnostjo, kar je je premogel, se je pripravil na tekmo. Spil in pojedel je po športnih predpisih odmerjeno količino tekočine in hrane. Oblekel je kakovostno reklamno trenirko in obul še kakovostnejše športne copate. Nadel si je športna očala in kar se da samozavestno odšel na stadion. Adi stoji pred štartno črto, poleg njega, na drugi stezi, pa nov favorit Nal, njegov najnevarnejši tekmeec. Spogledata se in nasmehmeta drug drugemu, oba ravnodušna in umirjena, kot se za vrhunska športnika spodobi. Nizki štart! Počepneta, pripravljena za izstrel. »Pozor!« Adi se obrne k Nalu in razločno sikne: »Vem, kaj si storil!« Zagleda zaprepaden izraz v očeh tekmece, ki zgroženo odpre usta ... »Pok!« Adi se požene v dir, z dolgimi koraki ubira pot proti cilju, puščajoč za sabo Nala in vse ostale tekmovalce. Še dva metra ... še meter do cilja ... Tooó! Zmaga! Ves stadion skandira. Adi, Adi! Očarljivo lesketajoča se zmaga zahteva svojo rožo. Adi sopihajoč čaka na dotik neba ... Namesto tega začuti le neznosno žejo usahle struge, ki pustoši srca pred sabo ...

Trajanju stvarnosti, ki večno zmaguje.

Zuzanna G.Kraskova

KUHA ULICA

V okviru projekta ZaŽIVI Ulica – Kuha Ulica, 4. del sem društvu Kralji ulice predlagal izlet za Savo, do koder se pripelje z LPP št. 6., vse z namenom, da nabereмо in pripravimo čemaž (lat. *Allium ursinum*). Vabilo smo izobesili v predverju društva, izlet pa ponovili oziroma izvedli v dveh rundah, in sicer, v soboto, 18. 4. 2015, in v četrtek, 30. 4. 2015. Delavnice so se udeležile štiri osebe. Pot smo začeli na društvu in se z avtobusom odpeljali za Savo. V prijetni atmosferi okoliša se je nabiranje začelo, šopek za šopkom, z namenom končne pogostitve na društvu KU. Nabrali smo kar zajetno količino te zdravilne rastline. Priprava in samooskrba je sledila doma.

foto: Jože Drol

O ČEMAŽU

Čemaž je zdravilna začimbna rastlina in spada v družino lukovk. Poznali so ga že v mlajši kameni dobi na predelu severnih Alp. Rimljani so ji nadeli ime *Herba Salutaris* (zdravilno zelišče). V Sloveniji raste na vlažnih tleh v bukovih in mešanih gozdovih, od konca marca do konca maja. Nabiramo ga pred začetkom cvetenja, uporabna je celotna rastlina, vendar čebulčke nabiramo kasneje, vložimo v kis ali naredimo pesto. V gozdu je značilen po prepoznavnem vonju. Vsebuje organske žveplove spojine, t. i. *aliine*. Sto gramov rastline vsebuje tristo miligramov kalija. V ljudski medicini je znan kot čistilec črevesja, ožilja in sečil. Je naravni antibiotik proti bakterijam in glivicam. Nekateri uporabniki mu pripisujejo moč afrodiziaka. Pri prepoznavanju ga ne

foto: Jože Drol

foto: MG

smemo zamenjati s šmarnico (lat. *Convallaria majalis*) ali jesenskim podleskom (lat. *Colchicum autumnale*). Razlika je v pedju oz. stebelu! Pripravimo svežega, lahko ga zamrznemo, odsvetujem pa sušenje.

ČEMAŽEVA KREMNA JUHA S KROMPIRJEM IN HRENOVKO

Sestavine: 1,5 kg čemaža,
1 kg čebule,
3 kg krompirja,
2,7 kg hrenovk,
3 kg kruha,
3 žlice gheeja,
½ kg kisle smetane,
voda, sol, sladkor, zeliščna sol, poper, koriander
zrna (zmleta), muškatni orešček ...

Priprava: Čemaž, nabran v šopke, operemo od stebela do vrha listov, nežno pretreseмо in odcedimo. Krompir operemo in olupimo, narežemo na kocke in ga skuhamo. Čemaž prerežemo na pol, steblo ločimo od lista. Beli del narežemo na manjše, za prst široke delce. Čebulo olupimo in sesekljamo ter popražimo na treh žlicah gheeja (ali masla oz. olja ...) skupaj s stebli čemaža. Vsebino dodamo krompirjevi juhi, zgostimo s krušnimi drobtinami, kislo smetano in po okusu še začинimo. Hrenovke skuhamo posebej v drugem loncu, priloga je kruh. **Pogostitev:** Praktično delavnico in pogostitev na društvu smo izvajali trije. Pogostili smo trideset oseb, energija je bila pozitivna. Juha je v četrtr ure dobesedno poniknila! Pohvala za projekt pa je ta, da ti brezdomec oz. uporabnik društva KU čestita za obrok in se ti zahvali. Kapo dol, Kralji.

Zahvala za izvedbo projekta gre v prvi meri udeležencem delavnice, kot tudi društvu KU, ki je organiziralo prevoz in prispevalo za osnovne sestavine pojedine. Hvala podarjenemu maslu, ghee.si. Dušan. M. B.

Jože Drol

KAKO JE, ČE VIDIŠ RUMENO

026
KRALJI
ULICE

Ko sem končala srednjo šolo v Ljubljani, sem dobila službo in stanovanje v Brnu na Češkem, ker sem pri nas ustvarila že več plesnih predstav in znam češko. Moja mati je po rodu Čehinja. Že ko sem pripotovala tja, sem imela veliko željo zadevati se in to s heroinom. Začela sem iskati »sumljive« ljudi v mestnem centru, da bi prišla do droge, in tako sem spoznala klapco in luštno deklico, ki ji je bilo ime Lučka. Ponudila mi je metamfetamin. Tega Čehi sami kuhajo na svojih štedilnikih. Z Lučko sva postali nerazdružljivi. Ko zdaj gledam nazaj, je bilo mogoče pomembno dejstvo, ki je k temu pripomoglo, moj denar in stanovanje, ki sem ga imela celega zase in kamor se je Lučka zelo hitro priselila. Razložila mi je, da potrebuješ zgolj znanje srednješolske kemije in že ti lahko uspe skuhati rundo te neverjetne droge. Napisala mi je celo vse sestavine, ki jih človek rabi za izdelavo tega sranja, in mi v grobem opisala postopek. Saj ne nameravam delati propagande drogi, ampak ta češki zvarek metamfetamina je bil res nekaj posebnega. Lučka me je spoznala neposredno s kuharjem, tako da je bil najin *stuff* res dober. Naj vam na kratko opišem posledice: drži te 12–20 ur, postaneš izredno samozavesten in vse se ti zdi zanimivo (na primer 6 ur bereš telefonski imenik, kar te totalno fascinira). Droga ti da izjemen občutek sreče, vendar je tu en velik »keč«! V življenju nikoli več ne dosežeš občutka take sreče in vse v primerjavi s *pernikom*, kar pomeni v prevodu z medenjakom, *pervitynom* oz. po cestno piko, se zdi nadvse dolgočasno in bedno.

Moja služba na Češkem je bila plesni inštruktor, za kar sem imela ogromno energije, saj ti droga od začetka daje občutek nepremagljivosti. Če pa z njo pretiravaš, pride do anoreksije (jaz sem npr. v dveh tednih pojedla en jogurt in eno banano), nemira, paranoje, zelo hude paranoje, depresije in močne psihoze, ko ne veš več, kaj je res in kaj ni. Celó ko si trezen. Službo sem imela dogovorjeno za eno leto, prav tako stanovanje. V mojem življenju je zakraljevala droga in kmalu se je vse vrtelo samo še okoli nje. Z Lučko sva si jo vbрызгavali in rush je bil fenomenalen. Na srečo je pri meni udarilo na ustvarjanje, tako da sem veliko pisala in v tistih petih mesecih, kar sem v Brnu vztrajala, sem zanemarjala službo, vrstile so se pripombe mojih novih delodajalcev, pa tudi obiski pri sorodnikih so bili bolj in bolj redki. Imela sem trimesečno turistično vizo, ker sem delala na črno.

foto: MG

Najine eskapade so bile fenomenalne. Ponoči sva plezali po spomenikih in strehah, se pogovarjali cele noči in pomilovali ljudi, ki so se zjutraj v tramvajih neprespani in zamorjeni vozili v službo prav patetični. Midve sva bili seveda čist na drivu, midve sva bili cool! Moj stric je bil zdravnik, primarij, in zdelo se mi je skoraj neverjetno, da ni nič opazil, ko sem z zenicami, večjimi od teniške žogice, in vsa hiperaktivna govorila z njim ter non-stop zavračala kakršno koli hrano. Stvar je bila super dokler ...

... dokler nisem imela tako prešpikanih rok, da sem jih komaj stegnila, kar definitivno ni pripomoglo k moji karieri plesne učiteljice. Stvar se je začela podirati, ko sva se z Lučko počasi skoraj čisto skurile, saj nisva počeli v bistvu nič drugega, kot se noč in dan zadevali. Pa tudi denarja je začelo zmanjkovati, čeprav sem ga na začetku imela dovolj in droga ni bila ravno draga. Pri takih količinah in to za dve osebi ... Ko sem se nekega večera, gledala v ogledalo, sem opazila, da je moj obraz rumen. To sem rekla tudi Lučki in tudi njen obraz je bil rumen. »Fak, zlatenico sva fasali,« sva v obupu zakričali skoraj v en glas. Sama nisem bila zavarovana, stric in ostala žlahta pa niso imeli pojma, kaj se z mano dogaja. Čisti čudež! Lučka je rekla, da je, ko si je sezuvala škornjčke, videla, kako iz njih leti zlati prahec. Odločila sem se, da morava nujno na urgenco. Seveda je bila zelo proti in sem jo komaj prepričala, da ni druge, saj sva včasih stare brizge vzeli izpod njenega jogija (le bog je vedel, koliko so bile stare) in

jih uporabljali. No, tako sva naročili taksi in se odpeljali do najbližje urgence. Obema je dežurna zdravnica pogledala spodnje veke in izjavila, da nimava zlatenice, da pa nama iz želodca smrdi po acetonu, kar pomeni, da sta bila ta že dolgo prazna.

Ko sva se peljali nazaj v mesto, sem opazila reklamni znak za cigarete Marlboro. Namesto da bi bili cigareti na plakatu rdečebelí, so bili rumeno-beli. Takoj, ko sva prišli domov, sva si ogledali bel list papirja, ki sva ga obe videli rumeno. Očitno sva dobili »rumeno« rundo mamila.

Nedolgo po tem me je poljubil angel, ki mi je prišepnil, naj spakiram in se vrnem domov. To je bila ena najtežjih odločitev v mojem življenju in upam si trditi, da bi se mi, če bi ostala, ali zmešalo ali bi čisto sparanojirala, izgubila vse zobe in končala mrtva v kakem jarku. Ali pa v zaporu, kajti droga je tako preklemsko dobra, da ti zjebe celo perspektivo principa užitka in ti skrivi objektivno videnje tvojega življenja. Mama se je tiho strinjala, da pridem domov, in ni spraševala. Doma sem imela dva dni tako močno abstinenčno krizo, da sem videla, da mi nekaj gomazi pod kožo. Racionalno sem vedela, da niso in ne morejo biti hrošči. Zato sem se prepričala, da so krvni strdki, in zmeraj, ko je strdek potoval mimo mojega srca, me je bilo na smrt strah. Bila sem težka 57 kil in visoka sem 181 centimetrov, potem si pa predstavljajte! Tretji dan doma sem pojedla tri porcije kosila v enem dnevu. Kar naenkrat se je pojavila lakota. Pol leta po mojem odhodu je Lučka dobila hepatitis C.

Tudi njen takratni fant, ki sem ga srečala in se mi je zdel budala. Saj pravim, višja sila me je obvarovala poti v čisti propad. Z mamom sem o zadevi začela govoriti šele čez kake pol leta. Še danes mi je žal, da sem naletela na »medenjaka«. Droga še danes kraljuje na Češkem, preselila se je tudi na Poljsko in celo v Sloveniji se jo baje dobi. Zgodba, o kateri pišem, se mi je zgodila pred dvajsetimi leti. Na te čase se spominjam z grenko-sladkim priokusom. Češka republika ima s tem probleme, to vedo tudi oboževalci nanizanke Kriva pota (*Breaking Bad*). Se je pa medenjaku v devetdesetih letih pridružil heroin, ki ga v komunističnem režimu ni bilo. Medenjaki za časa komunistov ni bil prepovedana droga in ko sem bila v Brnu, se tudi trava ni prodajala, ampak razdajala in v okolici Brna v gozdovih rastejo psilocibinke, magic mushrooms, in vsako jesen lahko vidite, kako se trume hipijev odpravljajo v gozdčice in se iz njih vračajo s polnimi kozarci za kompote. Polnimi halucinogenih gob. Češka ima veliko težavo glede drog, saj imajo

poleg epidemije hepatitisa C tudi epidemijo AIDS-a in to ni nobena šala. Po revoluciji so začele kazni za kuhanja in prekupevanja medenjaka počasi rasti, prav tako so uvedli metadonski program.

Kdo bi si mislil, kaj vse se skriva pod bleščečimi zgradbami zlate Prage in ljubkega Brna. Moja izkušnja me je zelo obogatila in za spomin na tiste hektične čase mi je ostal kup popisanih dnevnikov. Ko jih vsake nekaj let primem v roko, jih sploh ne morem brati, saj me spomin vrže prav v sredino tistega norega vrtinca, v katerem sem se takrat znašla.

Sem pa zelo vesela in hvaležna, da sem še živa in lahko svojo noro zgodbo delim z vami. Z Lučko sva se videvali še nekaj let. Zmeraj, ko sem pripotovala v Brno k sorodnikom, sva preživeli skupaj lepe trenutke. Pred 15-imi leti sem popolnoma izgubila stik z njo. Ne živi več tam, kjer je živela s svojo sestro in mamom, in tudi na Facebooku je ni, niti v telefonskem imeniku ... Lahko da je z njo vse OK, lahko da je poročena, ima otroke in

so nora leta zanjo le še preteklost. Možno pa je tudi, da je zaprta, bolna ali celo mrtva. Ne vem in to me zelo boli. Nobene ideje nimam, kako bi jo našla. Pa tudi ne vem, kaj bi ji rekla, če bi jo srečala. Da jo imam rada? To je res. Da sva se imeli divje in lepo? Tudi to je res. Da sem se odselila, kljub temu da me je prepričevala v nasprotno, in da mi je žal, da sva prekinili stike? Res me zanima, kako je z njo, z mojo zlato »piko« Lučko ...

Vaša Saša

P. S.:

Ko boste obiskali Češko, si nabavite medenjake. Ampak tiste iz testa in dišečih začimb, po katerih je Češka znana poleg drugih stvari. Ko se boste sprehajali po Pragi, glejte gor v čudovite stavbe, ki so tam že mnogo stoletij. Ne glejte dol ubogih žrtev slabega medenjaka, saj vam bo garant zajebal življenje.

Pa ne pozabite: življenje je *a hell of a good sport!*

027
KRALJI
ULICE

ŽIVLJENJE JE LEP ŠPORT

Štartamo iz različnih položajev, z različnimi geni, različno opremljeni, v različno okolje, v različnih časih. Vsako življenje na tem planetu ima svoj začetek in svoj konec, kot vsak šport. Zmagali smo že v startu, ko je naš spermij edini izmed milijon ostalih zaplodil novo življenje v maternici. Čudovito, da zmagamo že na začetku.

V vsakem športu so pravila, tudi v življenju je tako. Vesel si lahko, da znaš dihati in da ti je koža prav – za začetek. Nadaljnja sreča pa je odvisna od tega, kaj si od življenja pričakoval. Najbolj pameten je tisti, ki se ima fajn. Enega osreči škatla cigaret, drugemu pa gora zlata ne pomaga. V športu so zmagovalci in poraženci. Po mojem je važno samo, kdo zmaga

in kdo je zadnji. Zmagovalec dobi vse in tisti, ki je zadnji, dobi tolažilno nagrado, vse, kar je vmes, ne šteje. Kaj je fer plej, vemo. Fer plej je to, da se ne poslužujemo zvijač in prevar. Itak smo vsi enako nagrajeni, na koncu nas čaka smrt, to je končni cilj vsakega življenja na tem planetu, ampak največji čudež je, da se iz starega poraja novo. Spet in spet. In v tej večnosti življenja je jedro stvarnikove veličine. Temu lahko rečemo božji šport. Res je lepo živeti, če imaš motivacijo in pogum.

Kavica

ŽIVLJENJE JE RES LEP ŠPORT

Kako zanimiva besedna igra, najprej pomislim ob tem naslovu, in kako enostavno izgleda.

Pa ni. Prav nekoliko pijan moram biti, da pišem na to temo. Nekoč je moj znanec imel zanimivo razlago življenja. Prepričan je bil, da si pred rojstvom zakupimo program, kot nekakšne počitnice. No, jaz mislim, da si življenje krojimo predvsem sami s svojimi odločitvami. Seveda imajo na to zelo velik vpliv starši, šola, družba ..., a odločamo se sami.

Življenje je res šport, kot nogometna tekma recimo. Po rojstvu začneš igrati in imaš poškodbe, hočeš nočeš si pridelaš kartone, avtogole, ampak tudi gole. Zmage in porazi, vzponi in padci.

Moje življenje je bilo polno slabih odločitev in bega, dokler nisem s pomočjo Vincencijeve zveze našel poti in drugačnega življenja, dokler nisem s pomočjo Kraljev ulice dobil potrditve, da nisem sam, in pridobil na samozavesti ter končno dobil nekaj, čemur pravimo dom. Na Kraljih ulice sem dobil delo, ki ga z veseljem opravljam, čeravno je samo prostovoljno. Našel sem prijatelje in se vključil v športno sekcijo. Končno se lahko z dvignjeno glavo soočim sam s seboj in s svojo preteklostjo. Življenje je res lep šport.

Mitja Križančič

ENA TISTI

028
KRALJI
ULICE

Petja je na silo spravil vase še zadnji požirek žganja, preden je odkorakal do Tine. Že cel večer je vadil svoj monolog. Ko je nastopil trenutek, ko naj se izpove, ni mogel misliti na nič drugega, kot na to, da je imelo šilce alkohola nanj čuden vpliv. Zdelo se mu je, kot bi pogoltnil pest iglic z drevesa, ki je raslo tik ob vrtu gostilne. Fuj in fejš! Je možno da po tolikih letih pitja alkohola le-ta nima zanj več tistega vabljivega, znanega, toplega okusa. Za streznitev se je odločal dolgo. Predolgo. Vedel je, da ga bo Tina najverjetneje poslala nekam, ko ji bo sporočil svojo odločitev. A tako ni več mogel naprej. Že vrsto let je stopical na mestu. Ni neumen. Če pove po pravici niti ni tako grd. Končal je srednjo šolo, dva letnika faksa in volja, da bi se vrnil v prejšnje življenje, je bila iz dneva v dan boj močna. Tako zelo je bil zatopljen v lastne misli, da sprva ni niti registriral, da ga Tina sprašuje kaj mu je. Neopazno je otrešel miselne motnje in povedal svoji dragi vse, kar se je dolgo nabiralo v njem. »Ne zmorem več, Tinč! Preprosto ne gre. En drugemu sva največja zovražnika.« Opazil je, da se v njenih očeh nabirajo solze, zato je nadaljeval, ker bi prva polzeča solza po njenem licu, povzročila, da bi izgubil ves pogum. »Rad te imam. Ne. V resnici te ljubim, ampak me zdržim več. Ta status quo me ubija. Cesta, mraz, občasna lakota, umazane cunje, spanje na jogiju v sobi z podganami, ki so bolj podobne mačkam....dovolj imam...sori!« Nepremično je stal pred njo in čakal reakcijo. Da bo ta burna je vedel že veliko prej. A ga je tudi tokrat, kot tolikokrat poprej Tina presenetila. V tem je bila dobra. »Čist te štekam, Petja. Sam ne pričakuj, da me ne bo bolelo in da ne bom žalostna. Pet let Petja....pet let sva bila skupaj. Pomeniš mi ogromno, morda celo preveč za moje dobro. Valda si želim, da narediš korak naprej. Ne vem pa, če ga zmorem tudi sama.« Tako je končala, se zavrtela na barskem stolčku in še preden je lahko dojel in prebavil povedano, je že odvihrala s solzami še vedno trmasto zataknjenimi v očeh. Vedel je, da je ob prvem koraku iz prostora po njenih mehkih licih zdrselo morje. Rad bi jo objel, potolažil. Vedel je; če steče za njo in jo vidi ranjeno, bi bilo z njegovo odločitvijo konec. Hotel bi jo potolažiti, zaščititi, ampak spet bi končala pri šanku in krog bi se zavrtel. Petja je vso pot do njunega bivališča razmišljal o tem, ali je strahopetec. Verjetno je bil, a veliko bolj se je bal življenja v katerega je zabredel. Misel, da bi v njem ostal še nekaj časa, ga je spravljal v obup. Še zadnjič je ošinil sobo v pritlični razpadajoči hiši v bližini mestnega jedra, kjer sta s Tino zadnja leta živela, se smejala, ljubila, se prepirala, tepla, pijančevala. Zagrabil je torbo z najbolj nujnimi stvarmi, si ogrnil bundo in odkorakal do Mete. Tam je s prijatelji in znanci preživel še zadnjo noč, zgodaj zjutraj pa odšel na avtobusno postajo in sedel na avtobus, ki ga je popeljal proti bolnišnici Idrija.

Petja je izstopil iz avtobusa. Bil je drug človek. Vreme je bilo drugačno. Sonce ga je do pekočega obsijalo in že so se mu na rokah poznali robovi majice. »Kam zdaj, Petja?« se je vprašal. Bil je čist tako znotraj, kot navzven. Bil je poln sanj in zagnanosti. Bil je trezen in na svet je gledal s popolnoma drugimi očmi. Bil je sam. Osamljen v množici in vrvežu na glavni avtobusni postaji. Prišel je korakati, kot bi ga nekdo usmerjal z nevidno roko. Nagonsko. Ko je že skoraj stal pred vrati zapuščene hiše, se je zavedel, kje je. Poskušal jih je odpreti. Ni šlo. Ne preveč naglas zaradi sosedov pa vendar dovolj je poklical: »Tina!« Počakal je nekaj sekund in poskusil znova: »Tinč!« Uvidel je da ni nikogar, zato se je odpravil k Meti. Ona bo vedela, kaj se dogaja. Meta je bila ženska nekje blizu 50ih, živela je sama v dvosobnem stanovanju, vendar je posedovala hibo, ki človeka ponavadi

foto: Monika Buhancić - Biba

veliko stane: rada je pila. Bila je dobra kot kruh in marsikateri brezdomec je njeno dobroto znal obrniti sebi v prid. Niso pa je izkoriščali. Se pač ni pustila. Bila je žilava Štajerka, ki je življenje nikakor ni božalo, in naučila se je vseh sort samoobrambe. Meto je imel rad. Bila je neke vrste mama, saj je velikokrat poskrbela tako zanj, kot za ostale obiskovalce. Uživala je v tej vlogi. Rada je bila pri roki, godilo ji je, ko jo je kdo potreboval. Njeno srce je bilo napolnjeno z ljubeznijo, a kaj ko je ni imela komu dajati. Po ločitvi je ostala sama. Otroka sta šla po svoje, eden nazaj v Maribor, drugi v tujino, in Meti je delal družbo samo še kozarec. Vse do dne, ko so se naključno spoznali. Potrkal je. Ni želel zvoniti, ker je vedel, da Meta rada pospi. Trajalo je, vendar je najprej slišal dihanje na hodniku za vrati in nato zmedeno vtikanje ključa v ključavnico. Nekaj je zabentila in odprla vrata na stežaj. »Petja!« se je zadržala. Na obraz se ji je zarisal iskren nasmeh. »Kje si ti? Vstopi, vstopi,« je dejala in z roko nakazala naj vstopi. Usedla sta se v dnevno in takoj mu je ponudila pijačo. Zavrnil jo je, ji razložil, kje je bil vse te mesece. Meta ga je z zanimanjem poslušala in bila vesela zanj in za njegove korake. Nato pa je nenadoma nastopila tišina. Ni jima bila tuja. Velikokrat sta sedela v tišini, vendar ta nikdar ni bila mučna. Tokrat je bilo drugače. Petja je vedel, da nekaj ni tako, kot bi moralo biti. Meta je naenkrat obrnila glavo v njegovi smeri, ga pogledala globoko v oči in načela: »Veš Petja, ko si odšel, je bila Tina kak teden brez prestanka pijana. Ni vedela, kam bi s seboj. Ni znala brez tebe. Bila je izgubljena.« Petja se je poravnal, kot bi želel, da Meta vse pove v enem stavku in v čim krajšem času. »Nekega večera je tako pijana šla z Robijem in Dejanom na nek žur v Moste. Saj veš, bil je januar, zunaj res mrzlo. Nihče ne ve natanko kdaj in kako, a ponoči je odšla z zabave. Drugi dan zjutraj so jo našli ležati na tleh v parku.« Ni bilo potrebe, da Meta nadaljuje. Zgodba je obvisela v soparnem zraku in Petja je vedel, kakšen je konec. »Zdaj pa bi tisto pijačko, veš, Meta«, je dejal in s prstom pokazal na steklenico vodke. »Rada ti jo dam. Vendar ne

vem, če je to pravilna odločitev. Tako daleč si prišel ... toliko si dosegel.« Vstala je, odšla do kuhinje in steklenico vzela v roko, jo dvignila proti Petji in vprašujoče pogledovala nanj. Vstal je, odmahnil z roko, rekel, da pride nazaj in zapustil stanovanje. Vso pot do centra in do obrežja Ljubljane je tekel, kot bi mu gorelo pod nogami. Ko je prispel na cilj, je bil čisto moker od potu. Ulegel se je na zidan rob in zajokal. »Kaj pa sedaj?« mu je rojilo po glavi. Je on kriv? Če bi bil tu, bi bila Tina verjetno še živa. Spominjal se je njunih prvih zmenkov, ko sta kljub brezdomnosti znala biti običajen par. Veliko sta hodila v kino, ogromno sta se sprehajala in od vsega najraje sta ležala ob Ljubljani in gledala v nebo. Takrat sta vedno sanjara in si vsevprič dajala obljube. Brez pravega razmisleka. »Prazne želje dveh pijančkov,« je ponavadi rekla Tina. »Tokrat bo drugače!« je siknil zase. »Tine, ljubljani, da bom živel tako, kot sva nekoč

skupaj sanjala! Jebeš alkohol in cesto!« Na obraz se mu je kljub solzam narisal nasmešek. Prvič po dolgem času, je verjel v svoje besede, v svojo zaobljubo.

Ko se je naslednjič sprehajal ob Ljubljani, je pod roko držal ženo Damjano, ki je bila že visoko noseča. »Leta sem se izogibal temu placu,« je rekel Damjani in jo stisnil k sebi. »Zdaj vem, da mi je ravno ta plac dal tebe in najinega sončka. Če ne bi bilo te reke in tega obrežja, Tine, vsega trpljenja in na koncu moje odločitve, ne bi bilo niti najine družinice, mar ne?« Damjana je pogledala v nebo in zašepetala: »Hvala Tina. I owe you one!« Ena izmed večernih zvezdic je sumljivo zatrepetala, Petja in Damjana sta se spogledala, se nasmehnila in se odpravila proti domu.

Vaša Biba

HOJA PO GOZDU

Dan je bil, ki je prehajal v večer, in hodil je po gozdu. Marsikomu bi bilo v mraku, ko so sence postajale vedno daljše in občutek za prostor in čas vedno bolj meglen, neprijetno. Hodil je in opazoval temna debela in prižigajoče se zvezde ter se potapljal v svoje misli. Zdravilni so bili takšni trenutki. Občutil je moč svojega bitja. Moč iskrenosti. Moč skromnosti. In ta moč je bila resnična.

Med hojo se je rad pogovarjal sam s seboj. Trenutki samote so ga očistili. Postal je iskren. Sklepal zaveze, sam pred seboj. Te, ki so najbolj važne. Vedel je, da čeprav mogoče marsikdo tega ne bi razumel – so bili ti trenutki prelomnice na njegovi poti. Iskrenost je ključ. To je bilo spoznanje, ki ga je prevzemalo. Ljudje smo neverjetno močni, ko izhajamo iz sebe in se udejanjamo. Dovolj je prostora za vse. Konkurence v resnici ni. Sta le prostor in ustvarjalnost. Brezmejne možnosti za udejanjanje samega sebe. In slišal je šelestenje listov in hladnem vetriču zgodaj v noči. Prišel je do reke, ki se je vila pod visečim mostom. Usedel se je na lesene deske, noge so mu bingljale med kovinskimi stebrički ograje navzdol proti vodi, v kateri so odsevale luna in zvezde. Če se je potopil v odseve, je bilo pravzaprav kar svetlo. Kakšna živa umetnost. Svetloba nebesnih teles, ki se je lomila na vodni gladini, je iz trenutka v trenutek prevzemala nove podobe in oblike, nikoli pri miru, vedno migajoča. Lepi so bili ti trenutki in znal se je zgubiti v njih. Pravzaprav, čeprav navzven ni deloval močen, je v sebi premogel nezlomljivi pogum. Vedel je to. Nič na svetu ga ni moglo ustaviti pri udejanjanju njegovih želja. Njegovih sanj. In trenutno so bile skromne. Le nočna svoboda. Le monolog sam s seboj. Mogoče z Bogom? V resnici je vedel, da sam ni nikoli. Čutil je prisotnost in ljubezen nečesa mogočnega. Tudi če bi se mu kar koli zgodilo, ne bi bilo prav nič hudo. Počutil se je, kot da mu je vse pravzaprav le posojeno in če bo moral to prej vrniti, nič ne de. Lepa je bila izkušnja, ki jo je dobil ... zastoni. To ga je napolnjevalo z upanjem, hvaležnostjo in odgovornostjo. Sklepal je zaveze za nov dan. Izpolnjeval jih je in postajal večji človek. Ljubil je življenje, čeprav se je na trenutke zdelo, da življenje njega ne ljubi. A nič ne de. Največji lahko ljubi tudi tisto, kar njega ne ljubi. V sebi je bil močan. In to je vedel.

Včasih ga je prestrašil lajež. Tudi sicer so bili njegovi čuti na preži kakor nikoli sicer. Slišal je veter, čutil zrak, vlažnost v zraku. Kot bi vsaka dlaka na njegovi koži oddajala informacije v njegove možgane, kjer se je vse v čistosti in mirnosti preslikavalo v polno sliko sveta. Navzven revnega? Mogoče. Vendar polnega dožemanja, barvitosti, čutenja, ljubezni in življenja. Vedel je, da, čeprav je siromak, ni oropan prav ničesar. Kot vsi ostali ima življenje. Ima

brezmejne možnosti doživljanja, česar mu nihče ne more vzeti. Kako ga je ljubil – Stvarnika. In on njega.

Ali je mogoče, da iz česa tako lepega ne bi tudi zraslo nekaj lepega? S tem se ni ukvarjal, a je le bilo res. Iz dneva v dan, ko je tako opravljal svoje nočne sprehode, je postajal srečnejši. Obraz mu je žarel, na licih je dobival barve. Odpiral se je svetu, se pogovarjal z ljudmi in za vsako težavo je poznal rešitev. Reka in noč sta ga osvobajali. Pogum ga je osvobajal.

Tako so minevala leta in z leti je zorel in žarel in iz njega je vilo bogastvo življenja. Z velikim občudovanjem so se zbirali ljudje okrog njega, a on je videl to isto v vsakem izmed njih, ki tega na videz niso premogli. Kako so se podcenjevali. Kakšne moči so bile v njih. Rad se je zasanjal, mislil je na vse mogoče, kaj vse bo mogoče, kaj vse bi se lahko in kaj vse se bo zgodilo, če bi ljudje le bili tako pogumni, da bi si sledili. Noč ima svojo moč. In potopiti se vanjo je odrešljivo.

Iskati pogum in moč za dnevne napore. Okrog tega se je vrtelo nočno doživljanje. Veliko hudega se je spomnil. Veliko hudega je doživel, a vse to je premagal. Še je prihajal njegov čas. To je čutil, le moral se je zbrati. Le moralo ga je postati več v hlačah. Čas zase in čas v družbi. In spet čas zase, ki ga je zdravil. Najti, imeti ga in se truditi. To so bile njegove sanje in njegov namen. Pri svojih malo manj kot tridesetih še ni bil za staro šaro. Še je vedel, da je v njem veliko, kar še lahko stori. Gre za disciplino, predanost, vztrajnost in še enkrat disciplino. Ni omahovanja. Ni pomilovanja. Je cilj in trud zato, da se ga doseže. Nato spet samota in spet cilj. Ni konca. Le trud in ljubezen in zadovoljstvo ob pogledu nazaj. Samota ga je naučila aktivnosti. Sam bi se je le težko. Postajal je samozavesten. Vedel, kaj ga veseli, kaj rad počne in česa se veseli. Komplicirano je postajalo enostavno. Cilji so se množili, a množili sta se tudi energija in pripravljenost dosegati jih. Noči so postajale krajše. Spanec intenziven in dober. Komaj je čakal, da se je zbudil in trudil dalje. To je bilo vse, kar je bilo potrebno v njegovem življenju. Jutro in trenutek zase. Življenje je postajalo polno. Intenzivno. Ljubeče in prepleteno z življenjem drugih.

Naj bo intenzivno. Naj bo boj. Naj bo trud. Brez tega tako ne more biti ničesar. Življenje je pač težko in modri to sprejmejo, pravijo. Tako se je nekega že skoraj jutra vračal domov po poti in razmišljal o prihodnjih podvigih. Veliko zanimivega ga je še čakalo. Skrbi so odveč. Moral je le storiti to, kar je treba, in življenje bo veliko in vredno življenja. Bog, hvala ti.

Anonymus

							HORMON ŽLEZE ŠČITNICE, KI URAVNAVA RAST IN PRESNOVO	NASPROTO- VANJE ČAŠČENJA VERSKIH PODOB	PLAHA GOZDNA ŽIVAL	MEHKO KOZJE USNJE	SOL OCETNE KISLINE	OTOČJE V OCEANUJI (IZ ČRK: KRILA)
							GRAFIČNI DELAVEC					
							RIBJE JAJČECE (POMANJ- SEVALNICA)					
							OKROGLA GRED V PARKU					
							ON IN ---			TITAN RISBA LASTNEGA OBRAZA		
							KADAR			NIZOZEMSKA JADRNIKA ZA PREVOZ ANTON AŠKERC		
							GOZDOVNIK IGRALKA ZEMLJIČ					SESTAVIL JOŽE PETELIN
Miha Andoljšek												
DEL POVEZAVE MED NADSTROPJI	TERMO- METER	STEKLENA CEVASTA POSODA ZA KEMIJSKE POSKUSE	PIHALNO GLASBILO	ŽAREČA SNOV, KI JO IZBRUŽNE OGNjenIK	STARA PLOSKOVN MERSKA ENOTA	KRISTUSOV SODNIK VILKO NOVAK					JAPONSKI SAMOMOR	HRVAŠKI SKLADA- TELJ (KRSTO); IZ: KODA
TKIVO V OČESNEM ZRKLU										SLOVENSKA UMETNIŠKA SKUPINA ALFRED NOBEL		
CENTRALA ZA DALJIN- SKO OGREVANJE								ZAHOD SLOVENSKI KOMPONIST (BORUT)				
OPREMA						IME IGRALKE RINE	PREŠER- NOVA PESNITEV PAST					
OMOGOČA- NJE RAZNOLI- KOSTI										VODNA ŽIVAL S KLEŠČAMI		
LETOVIŠČE OB HRVAŠKI OBALI (VINODOLSKI)				MAKE- DONSKO KOLO	TOVARNA AV- TOMOBILOV SARAJEVO TURŠKO JEZERO				VELIK AVSTRAL- SKI PTIČ	ZAČETNICI SLIKARJA KRALJA		ŠARM
IZBIRA NPR. ČLANA V KOMISIJO										GL. MESTO ITALIJE BRANKO SVET		
AMERIŠKI ROK GLASBENIK (PETER)						ALBANSKI PESNIK (HASAN); IZ ČRK: RIMBEKA						
ST. GRŠKI DRŽAVNIK, VODITELJ AHAJSKE ZVEZE						STROKOV- NJAK ZA ZVOK						

Sestavil Jože Petelin

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana - in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Frančiča Meseno spoznanje, Tlakovanke (zbirka pesmi, aforizmov, šal, grafitov in nadglasov), stripovski zvezek Stripnik III, DVD-trojček, zgoščenko »Odpeti pesniki« - izbirate lahko med pesnimi Daneta Zajca, Srečka Kosovela in Nika Grafenauerja ter zgoščenko Ulične žvrgoljivosti Kraljev ulice.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne uganke, ki so: Mihael Svanjak in Dušan Vuković iz Kopra, Martina Hartman iz Medvod, Henrik Razpotnik iz Kresnic, Marinko Gavrič iz Domžal ter Janez Zadnikar in Ljubiša Šordjan iz Ljubljane.

